

VILÁG

ZSIDÓ NAPILAP

Ara 5 lej
Fővárosi...
Péntek, július 15.
1938-5698. Tanulmány 16.
XXI. évt., 156. szám.

14.
közül
oradeai
égén
Kelet tud.)
adelmi isko-
ereskedelmi
zett érett-
tság előtt,
tette le si-
marad
oltunk arról,
a magyaror-
szért, három
ugyanakkor
tartóztatását.
tétet meg-
zátás ügyét
neti tanácsa,
otta Szálasi
erének kúria
ta
g CLUJON
abb filmje:
dala
gó-ban
rämér
lean
us Krämer, a
ok csütörtökön
adeai Fészek
n: „Wege und
dás iránt nagy
kiváló újságíró
újabb kor zsidó
ányát és nap-
ötényezői alap-
s utjának kör-
jeikövet
ncellár ma ki-
f új szovjetkő-
tet
en
magyar,
vtár
egyszten-
tési feltéte-
ai:
Hirlap-
radea
Lapkiadó R. T.
on L. Pop 16.
-60.
MAT

Hughes

Hughes, az amerikai pilóta gépe, miután diadalmasan átszelte az óceánt, átröpült Szibériára, megérkezett Alaszkába s mire a sorok megjelennek, talán már visszaérkezett kiindulási helyére, Newyorkba.

Ez az újabb nagyszerű repülőteljesítmény is annak bizonyossága, hogy az ember számára a távolságok egyre jelentéktelenebbek lesznek, hogy a határokat, országokat és nemzetre szabdaló földgolyó egyre inkább oszthatatlan egységet mutatja felénk — egyelőre csak a magasból.

Amióta az ember a levegő magasságából tekint le a végtelen tengerekre, végtelen síkságokra és fenséges hegyóriásokra, kétségtelenül megduzzadt az önértéke s az a hit, hogy a Gondviselés őt szemelte ki a föld és a levegő sivatagát urának.

S az ember valóban bátor teremtmény, mert a halál kockázatának tudatával is el tudja szelni magát arra, hogy szembenézzen az elemek vak erejével, hogy a dicsőség gyönyöréért magára vállalja a legveszélyesebb fázadalmakat is.

Mi történtek Palesztinában?

Két nap óta egyetlen távirat sem érkezett a palesztinai zavargrókról, holott csaknem egy héten keresztül öntötték a szenzációs híreket a nemzetközi rémhírterjesztő ügynökségek, amelyek mögött lehetetlen volt észre nem venni Rómának és Berlinnek a kezét.

Az a távirat, amely egy nemlétező zsidó falu összes lakosainak lementéséről jelentette, alighanem egyenesen az eviani konferenciának készült demonstrációképpen, hogy nemcsak a Harmadik Birodalom, de Palesztina sem képes elviselni a zsidókat.

A legtöbb baja Németországnak van a zsidó Palesztinával. Hiszen az a pompás és heroikus építőmunka, amit a világ zsidó ifjúságának legjobbjai produkáltak tizennyolc esztendő óta, eleven cáfolata az egész haborús fajteóriának. Az improduktív, destruktív és testtömeg és szellemileg alacsonyrendűnek bélyegzett zsidó nép sziklákból és moosarakból termőföldet varázsolt, homok-sivatagból városokat varázsolt elő és olyan életképeseket teremtett, amelyekről a sivatag fellachjai még álmodni sem mertek.

Az angol-olasz feszültség:

Mussolini Franco győzelmére vár — Chamberlain pedig az olasz önkéntesek hazaszállítására

A spanyol köztársasági kormány elfogadja az angol javaslatot az önkéntesek elszállítására

A szovjetkormány kölcsönös segélynyújtási egyezményre tesz ajánlatot Angliának

London, július 14. Az angol-olasz egyezmény kérdése körül támaut bonyodalmak egyre komolyabb méreteket öltének. Az a remény, hogy Chamberlainnak sikerülni fog valamelyes módon áthidalni az egyezményhez fűzött feltételek és az olasz túrlétszám közötti feszültséget, egyre csökken. A L'Époque című párizsi lap a következőképpen jellemzi az angol-olasz probléma jelenlegi fázisát: „Olaszország megkönnyíthette volna Chamberlain helyzetét azért, hogy saját elhatározásából hazarendel tizezer olasz önkéntest a spanyol frontról. Ha ezt megteszi, az angol kormány megtehetné volna a lépéseket az olasz-angol egyezmény életbeléptetésére. Olaszország azonban Franco tábornok végső győzelmére vár, mialatt az angol diplomáciában meg van a hajlandóság a békülékenységre, de ugyanolyan mértékben a határozott kitartásra is. Anglia enyhíteni akar a nemzetközi feszültségen. Chamberlain viszont megmutatta, hogy megegyezésre irányuló óhajja nem akadályozza meg abban, hogy erélyes is legyen.”

Vagyis: Anglia az önkéntesek eltávolításának keresztül viteléhez köti az angol-olasz egyezmény életbeléptetését, az előzetesen kikötött feltételeknek megfelelően míg Olaszország nem akar pozíciót veszteni Spanyolországban és a kockázat kizárásával követeli és sürgeti az angol-olasz egyezmény életbeléptetését.

A Daily Herald római tudósítója megállapítja, hogy Mussolini elvesztette türelmét Chamberlain politikával szemben és a mai helyzetet ahhoz a kritikus időponthoz hasonlítja, amikor Eden kénytelen volt visszavonulni, miután kötötte magát ahhoz hogy minden további megegyezés előtt az olasz önkénteseket vonják vissza Spanyolországból. Londoni körök szerint a római kormány nem akarja gyors útemben visszavonni a spanyol frontra harcoló olasz önkénteseket, ami rendkívül meglepetéskeltető Chamberlain helyzetét. Cáfoltják ugyan azt a hírt, hogy egyes miniszterek — köztük Hore Belisha hadügyminiszter — nyomban lemondának, ha Chamberlain engedne a kikötött feltételek teljesítésének követeléséről, de bizonyos, hogy az angol közvélemény nem bocsátaná ezt meg a miniszterelnöknek, aki nem is mutat hajlandóságot erre.

Chamberlain beszéde az alsóházban

Chamberlain miniszterelnök tegnap mondta el az alsóházban régóta várt nyilatkozatát az angol kereskedelmi hajók bombázása ügyében.

— Az angol kormány nem ismerte el ugyan Franco tábornok hadviselő jogát — mondotta többek között a miniszterelnök — de tudomásul kell venni a tényt, hogy Spanyolországban háború folyik. A

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

palesztinai gyűrközéséről. Az arab bandák lesúlyokról lövöldöznek zsidókat és angolokra, a zsidók csodálatos hősiességgel védik telepeiket és falvaikat, — az igazság az, hogy az arab terroristáknak mind a mai napig nem sikerült bejutni egyetlen zsidó falu, vagy kibuc területére — és egy magasabb rendű moralitással állják az önmegtartóztatás fegyelmét, a havlagát, hogy nem felelnek támadással a provokáló támadásokra. Az angolok viszont álmosan és közömbösen, hogy meg ne zavarják a roppant birodalom egyéb területeinek muzulmán érdekait, itt-ott rácsaptak a terroristák csapatokra.

Slomo ben Jozsef kivégzése után egy pillanatra megrándult az önmegtartóztatás. A spontán felháborodást külső, alighanem olasz befolyásnak sikerült kiaknázni, szélsőséges zsidó szervezetek bombára bombával feleltek és talán nem is voltak tudatában annak, hogy az országon kívülálló hatalmaknak szűkségük van Palesztinában polgárháborúra.

Am Palesztinában nem lesz polgárháború. A zsidó lakosságon újra erőt vett a havlaga magasabbrendű szelleme, az angolok viszont most az egyszer komolyan rendet fognak teremteni, nem a mi kedvünkért, hanem a birodalom presztízse, nyugalma és a világ békéjének az érdekében.

Ez a nagy fellobbanás az utolsó felvonása a palesztinai zavarásoknak. A két éve tartó arab terror rövidesen összeomlik és kezdődik újra az ország békés építése.

VILÁG TUKRE

Utban Ausztrália felé

Port-Eiris (Dél-Ausztrália)

Három hét óta vizen vagyunk és körülbelül még annyi ideig leszünk víz és ég között és mondatom, közben egészen jól megszoktuk ezt a helyzetet. A földi patkányok sosem hitték, hogy ez a megszokás olyan gyorsan fog menni. Hetek óta csak azt tudjuk, hogy minden hang, amit éjszaka és nappal hallunk, nem a munka lármája és nem a gyermek kiáltása a szomszédokból, hanem amit hallunk, nem egyéb, mint egy darab élet ezen a hajón, ami ma már ugyyszólván otthonossá vált.

Ahogy a föl, úgy tanul a szem is. Megtanulja, hogy nyugodtan lássa a végtelen víztömegeket, minden félelem nélkül, minden hamis romantika nélkül és naponta újra átéli a tenger szépségét. Napközben a trópusi nap mélységes fénye hull a tengerre, reggel világoskéken csillog, estefelé pedig zöldesfeketen. Amikor a nap lenyugszik, a fénypompa nagy gazdagsága hat át bennünket, éjszaka miriád csillag látszik, otthon ilyesmit sohasem tapasztaltunk. A hold már ujhold napján úgy csüng az égen, mint egy fényes sarló.

Hetek óta nem láttunk hajót. Egészen magunkra vagyunk hagyatva, csak felhőket látunk — ma néhány vidám foszlányt, holnap óriásokat, amelyek hegyláncok emlékeztetnek — egy végtelen égbolton. Ezek a mi társaságunk az esti órákban. Ez valószínűtlennek hangzik és elképzelhetetlennek, de aki ott él a tenger közepén, meg fogja érteni, hogy mit jelent ez. Olyan magától értetődő valami, mint a tegnapi és ma fogalma.

Megszokja a tengert az ember járása is. Már nem megyünk fel-le lépcsőkön úgy, mint azelőtt, amikor azt hittük, hogy a lépcsők el akarnak siklani lábaink alól. Megtanultunk olyan alapon járni, amely velünk együtt himbálódik. Ezt is úgy tudjuk, mint a márt és tegnapot.

A gyomor is megszokja. Amit ezen a tengeri gőzönsön nyujtanak, a viszonyokhoz képest igazán nagyszerű. Rendes ágyak a kabinokban, a földön, nem pedig a magasban, hogy az ember kénytelen kötéláncot járni, amíg feljut rá. Egészen egyszerű célszerű felszerelés, nagyon barátságos kiszolgálás, ami lehetővé teszi a takarékosabb utasok számára, hogy maguk mosásuk és vasaljuk ki fehérneműiket. Egészen hihetetlen változatos és jó ellátás, amit csak medve-gyomorra lehetne teljesen megemészteni. (Egyébként a rituális ellátás tekintetében is gondoskodás történt.) A nap alijában véve azzal telik el, hogy az ember pihen, pihenését pedig azzal szakítja meg, hogy nagy ételtömegeket eszsz le a gyomrába.

De az ugynevezett „benső ember” is megszokja ezt az állapotot, ezt a himbálózást a valóság és bizonytalanság között. Amitől az ember fázott: hogy nem lesz foglalkozása, hogy el lesz szakítva a környezetétől, hogy az ember mitsem tud hozzátartozói sorsáról — mindezt elviselhetővé teszi ennek az utnak kedves társasága. Ilyenkor erőt érez az ember abból a tényből, hogy olyan néphez tartozik, amely fel tudta fogni az idők során a vándorlás értelmét. Ez a nép volt az, amely sátrakat épített, sátrakat lebontott és vitte őket új területekre, ahol új életbe kezdett. Erőt nyerünk ezenkívül ifjúságunkból is, amelynek pulzusát még mindig magunkban érezzük és amely kell, hogy

továbbra is segítsen bennünket. Holnap épügy, mint tegnap.

Egyszer valami szokatlan dolog történt. Az egyik steward megbetegedett és operálni kellett volna. Mint hogy azt a hajón nem lehet végrehajtani, a hajó kapitánya úgy határozott, hogy kikötünk a szenegáli Dakárban. Ezen az éjszakán ráeszméltünk arra a veszélyre, amit egy tengeri ut mégis magában rejt. A szegény fiura gondoltunk, aki olyan kedves volt hozzánk és akit most letehetnek a hajóról, hogy egy ismeretlen orvos kése alá kerüljön. De nemcsak reá gondoltunk, hanem hogy őszintén legyenek, magunkra is. Ha ilyesmi velünk megtörténik, bennünket is minden segély nélkül letennének a pusztaság fiai közé, hogy azután hosszú hetek multával saját lábunkon hagyjuk el a kórtermet és magunkra hagyva keressük az új utat.

Reggel azonban eltűntek a szomorú gondolatok agyunkból. Amikor felkeltünk, immár egy város körvonalait láttuk, valószínűs átom a gyermekkorból. Dakár városa szigeteken fekszik pálmák között, apró házacskákkal, íveg nélküli ablakkal. Balra tőle megint egy modern város, amely a környezet stílusában ugyan, de európai módon épült fel. Azonkívül erődítések a parton, egy templom, egy strand-hotelnek látszó épület, amiről azonban kiderült, hogy posta-palota, a kormányzó-ság épülete, előtte hatalmas piaccal, melyen rengeteg kókusz-diót halmoztak fel, hogy tovább küldjék a nagyvilágba.

Közben egy repülőállomást is észreveszünk.

Nem kötöttünk ki. A hajó megállt és apró motoros csónak jött feléje. Egy fiu, egészen fiatal matróz, a kötélfégsőn feljött, azután egy fekete járványorvos, a konzulátus tisztviselője, a rendőrség közegei, és a hajóúgynök. Pár óra múlva az egész dolog elintéződött, a beteget elszállították, az idegenek elhagyták a hajót és az apró motorcsónakok visszaigyekeznek a part felé.

Azóta újra uszunk. És még valami. Az agyvelőnk is velünk uszik. Nem lennének a zsidó nép gyermekei, ha agyukat nem foglalkoztatnánk. De az agy nem dolgozik, csak játszik. Ha kissé mégis gondolkozunk, rájövünk, hogy nem típott le bennünket annyira a lustaság, ami ugyszólván kötelező a tengeri utakon. Pihenünk az igaz, de ez csak látszat pihenés. Pihe-nés közben tanuljuk a nyelvet, amire szükségünk lesz letelepedésünkkor. És megbeszéljük egymással, hogy mit kell még mindig tudni, ha az ember új körülmények közé akar hozzáidomulni. Az unalmat pedig, ha nagyon kell, elűzzük kártyajátékkal.

Az utóbbi három hétnél vége. Még 8 napon át fogunk utazni. Az egyenlítő hő-ségét már elhagytuk és hajónk egyik este a rettegett Jöreménység fokán uszott át. Az éjszakában egy világító torony, fény-sávjait látjuk, és Afrika utolsó csücskét. Azóta a nagy tó neve: Indiai óceán.

Kegyes hozzánk a tenger. Vihar van, boszorkánytánc, de csak kevesen közülünk lettek tengeri betegek. Két óra hosszat tartott és utunk megint zavartalanul folyt tovább. Ma reggel azután megláttuk a szárazföldet, előbb csak csücsköket — szigeteket. Ebéd időben felbukkant a partvidék, előbb dombok képében. Eltűntek a hatalmas madarak, amelyek a Jöreménység fokától kezdve kísérték bennünket, helyettük sirályok röpködnek és más kisebb partvidéki madarak. Rendkívül barátságosak és szívesen veszik kezünkől a kenyérmorzskákat.

Délután, amikor megszoktuk, hogy pihenünk a partok, már egészen közel jöttünk a parthoz. Pontosan meg tudunk különböztetni egy hosszú fasort, házakat, egyszerre vitorlások és gőzösök között vagyunk, miután olyan hosszú ideig magunkra hagyatva ringatóztunk a tengeren. Immár három oldalról köszöntenek bennünket a hegyek, a legszebb fogadás, amiben egy új ország részesítheti jövevényeit.

Lassan motorcsónak jön felénk. Mint gyermekek, úgy rohanunk a hajó orra felé, ahová felhúzták a brit birodalom lobogóját. Innen köszöntjük az országot, melynek földjére holnap rálépünk és ahol egy új életet akarunk kezdeni.

Erwin Kauders

Benno Straucher csodálatos karrierje és tragikus letűnése

Aki bálványozott vezére volt valamikor a bucovinai zsidóságnak, siri szomorúságban éli most öregségét

Cernăuți, július 14. A látogatásnak szánt idő limitálva van. Gyorsan kell menni, gyorsan kell látni. Három-négy nap alatt meg kell ismerni a zsidó Cernăuți.

Barátok és ismerősök cipelik az embert egyik helyről a másikra. Jüdisches Nationalhaus, zsidó kórház, árvaház, rabbinátus, néber tanítóképző, zsidó bank, régi zsinagóga, új zsinagóga, Morgenroth, aggok otthona, tanonc otthon. S kocsi meg villamos, ceruza és notesz, számok és adatok.

S amerre jársz, egyetlen nevet látsz megörökítve. Bronzban, vészen és márványban. Talán századszor olvasom, hogy „hálás szívvel emelünk örök emléket stb...” Az ő nevéhez fűződik itt minden. Ő építette mindezt. Bucovina zsidóságnak legnépszerűbb fia, a legnagyobb bucovinai zsidó karrier.

Dr. Benno Straucher.

Egy csodálatos zsidó karrier

A hatalmas méretek elképesztének. Mindezt valahogy nincs arányban a 115—120 éves bucovinai zsidó lélekszámmal. De hát tulajdonképpen ki az a csodálatos ember, aki mindezt megteremtette, aki egymagában elvégezte azt a feladatot, ami tíz zsidó generációnak is díszére vált volna?

84 esztendővel ezelőtt született egy kis bucovinai városkában. Bécsben tanult és a diákevek idején érdeklődik zsidó társadalmi problémák iránt. Cernăuți-ban ügyvédi irodát nyit, bevásárlják a városi tanácsba, s a 90-es évek végén Cernăuți város képviselő-jeként megjelent az osztrák birodalmi gyűlésen. Itt vivja meg híres csatáit Luegerrel, az antiszemita párt vezérével, s amikor a tartományok deputációja megjelenik a császár előtt, Straucher dr beszél a keleteurópai zsidók szomorú helyzetéről és kéri a császárt, hogy emeljen szót tildözött zsidó testvérei érdekében.

De a bucovinai zsidó nép fia nemcsak a parlament tribünjén, hanem másutt is megállja a helyét. Ő a zsidó ügyek hívatott szószólója. A nép bálványozza, követi utasításait. Testvérek és vezérnek tudja. Jidisil beszél, mindenkit tegez, mindenki számára nyitva van az ajtója. A bucovinai zsidóság szívébe fogadja dr Strauchert, s ezzel megindul egy csodálatos, merészen felfelé ívelő zsidó karrier.

Straucher dr nem az az intellektuel, akinek gatlásai vannak. Semmimégy választja őt el a néptől. Onnan került ki, hozzájuk tartozik. Még csak nem is igyekszik azt a látszatot kelteni, mintha ő, a vezér mentes volna a legtöbb emberi hibától és gyarlóságtól. Csak annyiban különbözik a többitől, hogy ő a született vezér.

S Bucovina zsidói felkínálják neki az összes tisztségeket és mandátumokat. Egyidejűleg az osztrák tartományi gyűlés képviselője és a cernăuți zsidó bérkocsisok egyesületének az elnöke. S ami mandátum még e kettő között létezik, azt szintén mind ő bírja. Tagja a városi tanácsnak, megyei tanácsnak, Landtag-nak, a hitközség elnöke, az összes kamarák, szervezetek, chevrák, társulatok, szövetségek elnöke. A 900-as évek elején 62 mandátuma van. A hatalom minden szála az ő kezében koncentrálódik. Dr Benno Straucher korlátlan ura és legkomolyabb tényezője Bucovinának. Egzisztenciáit ezrel függnek tőle. A létra legmagasabb fokára kuszott. Ennyit adhatott Bucovina zsidósága. Több nincs.

S Straucher nem arra használta fel hatalmát, hogy parádézson vele, vagy hogy vagyont gyűjtjön. Straucher épít. Megépíti a Jüdisches Nationalhaus, Európa egyik legszebb zsidó középületét, s kórházat épít, s árvaházat, aggok házáit, tanonc otthonát, zsidó bankot alapít, megteremtí a zsidó intézmények egész légióját, s a cernăuți hitközséget olyan nivóra emeli, hogy a világ legelső zsidó hitközségei között emlegetik. S ugyanakkor vereszkik a város modernizálásáért, új palotákat, új város-negyedeket épít. Cernăuți-ból kereskedelmi és ipari centrum lesz, s mindez magán hordja egy páratlan energiájú ember, dr Benno Straucher markáns egyéniségének bélyegét.

Straucher vitalizmusa

Felteszem a kérdést: Dehát mégis mi volt Straucher sikerének titka? Tulajdonképpen miben rejlett az ő hatalma? S lejegyzem a választ: — Straucherben óriási vitalizmusa rejlik. Nem könyvből és kulturából meríti erejét, hanem az ösztönökből. Csodálatos emlékező-tehetsége van. Mindenkit ismert, mindenki-

nek a bajáról tudott, a legapróbb dolgokat is számon tartotta. Zsidó embernek az volt az érzése, hogy az ügyét nem is bizhatja jobb kezekre. Öökkölte a vezéri hajlamokat. Valamennyi őse mind vezetőember volt. Csak is így született meg, csakis így nőhetett ki ez a csodálatos típus. Hosszu pályafutása alatt sok csatát vívott meg Straucher, számtalan riválisa és ellenfele volt, de mégsem lehetett őt nélkülözni. Ezt a vitalizmust három tucat emberrel sem lehetett pótolni.

Informátorom a zsidó parlamenti klubról beszél. Arról az időről, amikor a cionista tábor önálló listával megválasztott képviselőket küldött a bécsi parlamentbe. Straucher megcsinálta akkor a zsidó parlamenti klubot, melynek elnöke lett. A háború alatt Bécsben élt, majd az impériumváltozás után hazajött, újra belevetette magát a politikai küzdelmekbe, frontot csinált a cionista tábornak, — majd ellenük fordult; tagja lett a román parlamentnek, s újra beleült a hitközség elnöki székébe. De ezeket a sikereket csak a régi babéroknak köszönhetette. 1927—28-ban Straucher napja véglegesen leáldozott.

Az utolsó közéleti szereplés

Straucher utolsó közéleti szereplését így adják elő:

Választás volt a hitközségéül. Gutheitz és Ebner voltak a döntőben. A cionistaelenes Gutheitz-pártnak nagyszámú szavazata van. Nagygyógy kortesforrás. Kibőltözték az öreg Strauchert és elvették a népvilágról. Háromezer ember szorong a Muskhalle-ban. Straucher, az öreg áruu fo; beszélni. Érdekes. Ja, de régen nem hallottuk. Mit csinál az öreg, Ni-ni, milyen jó szímben van. Valami megmozdul az embereken. Az öregek a régi jó idöket idézik, a fiatalabb generáció a gyermekkori bálványt látja maga előtt. Strauchert. A nagy Strauchert.

Megborotválva és kipuccolva ül az öreg a pódiumon. Sört iszik. Hába no, Straucher a régi Természetes, közvetlen, kedélyes. Mindenki beszél, őt hagyják utóljára, a nagy attrakciónak. Sokat tárgyaltak vele, hogy tudja miről van szó, mit várnak tőle. Gutheitz és Ebner — a két rivális. Tehát Gutheitz mellett. A cionista Ebner-t ki kell végezni.

Amikor beszél, hangja betölti a termet. „Galuti életünk legmagasabb fóruma a hitközség. Eddig rablagzóalkodás folyt. Új emberekre, tisztakezű emberekre van szükség. A vezér személye a legfontosabb. Egyetlen ember van ma Bucovinában, aki közelelti múltjával bebizonyította, hogy rátermett erre a tisztségre. Ezért kiáltunk mindannyian: Eljen dr Mayer Ebner!”

A közönség tapsol. A Gutheitz-párt az ajkára harap. Rosszul sikerült a dolog. Az öreg tényleg használhatatlan.

S dr Benno Straucher ezzel pontot tett félévészázados közéleti szereplésére.

A tragikus magárahagyottság

Azt mondom: — Tudtommal ez az ember még él, miért nem viztek hát oda, hadd lássam, hadd beszéljek vele, minden biztonnyal érdekes visszaemlékezései vannak.

Barátaim lemondóan intenek. Ők nem ajánlják. Ha ragaszkodsz hozzá, menj magadban. De jusson eszedbe, hogy mi lebeszél-tünk.

A Mircea Vodă 8. számú házban. A Gold-faden-féle jiddis színházépület udvarában érdeklődünk Straucher iránt. Igen, a Herr President itt lakik. A gyermekek mosolyog-nak. Kidobja az öreg ur. Talán mégis jobb lesz az ablakon zörgetni és így beszélgetni. De be akarok menni, látni akarom, hogyan éli le utolsó napjait a bucovinai zsidóság legnagyobb fia.

A szobában nehéz, fojtogató levegő. Kéltői mendetlenség. Az ágy szélén ül Straucher. Egész garderobjá egy megriselt ág és nad-rág. Minden butorzat egy ágy.

Megnézem az embert. Széles vállak, hihe-tetlenül széles arc. Erős koponya. Valahonnan a judeai sivatagból tévedt ide ez az öreg orozslán.

Előbb bezárja kulccsal az ajtót, aztán megkérdi, hová való vagyok. Transilvaniai, — nem, ezt sohse hallotta. Magyarajku? Ahá, volt neki egy barátja, Vázsonyi, sokat leveleztek. Kitting ember volt.

Aztán minden átmenet nélkül sr.

— Ezek a gazemberek hagynak engem elpusztulni, senki se törődik velem. Ehezem, fázok.

A borzalmas fájt a m...

hogypapucsot kellett huznom, amikor a picra mentem.

Az emberek nevettek rajtam. A tyukszemektől, feldörzölésektől és a repedezésektől annyira magdagadt a lábom, és olyan nagyon fájt, hogy borzalmas kín nélkül nem tudtam cipőt húzni. Csak aki szenvedett, mint én, tudja elképzelni, milyen nagy boldogságot jelentett számomra egy egyszerű és könnyű szer felfedezése, amely egyszerűen azonnal véget vetett szenvedéseimnek. Egy barátom mesélte el a Saltrates nével. Három percnél rövidebb idő alatt — mindjárt Három percnél rövidebb — a gyulladást és az első kísérlet után — a tyukszemek annyira teljesen teljesen eltűntek: a tyukszemek annyira felpuhultak, hogy pusztán kézzel elválaszthatóak lettek gyökereitől. Most elegáns cipőben jár és kényelmesen sétálok egész nap.

A Saltrates Rodell, szavatosság mellett ható minden gyógyszertárban és drogeriákban jelentéktelen áron.

FIGYELJ! — 10.000 propaganda szelvényeket és 10.000 levelet küldünk meg az orvosok és a betegeknek. Tisztelettel kérem, hogy a levelet a postán küldje, vagy dupla csomagolással.

Égnek emeli a kezét és tele torokból töröli:

— Uristen, ne hagyj, bosszuld meg magad! Benno Straucher miatt. (Közbevetőleg megjegyzem, hogy a cernăuți hitközség 18 ezer lejt folyósít nekünk havonta tiszteletbeli nyugdíj címen, s Cernăuți-ban senki sem tudja, mi történt ezzel a pénzzel, hogyan küti el az öreg ezt a horribilis összegét.)

S ebben a roncshban, ott a hamu alatt még az értelemnek egy kicsi parazsa. Két-három szaggatott mondatból kibontakozik ennek az embernek szörnyű tragédiája. Meg Straucher, aki elérte azt, amit sem addig sem azóta bucovinai zsidó ember karrierben el nem ért, privát életében nem volt szerencsés ember. Boldogtalan családi életet él. Felesége meghalt. Gyermekeit tragikus körülmények között vesztette el. S öreg napjaira, amikor gyermekek, unokák kacajára simogatására és szeretetére volna szükség, hogy körül vegye, — idegen emberekkel lakik, akik csak azért tartják, csak azért tartják a szeszélyeit, hogy kicsalhassák tőle az a pénzt, amit tiszteletbeli nyugdíj címen folyósít neki a cernăuți zsidó hitközség.

— Meghalt a feleségem, — meghaltak a gyermekeim. Nincs senkim, — senkim. Schauen Sie mich an — (feltépi magyarázó ingét) — das ist Straucher, — das ist Straucher...

Szeretnék lenni. Mégis igazul volt barátainnak. Nem lett volna szabad idejében. Ezt a képet sohse fogom elfelejteni.

A vezér életének van egy korhatára, melynek eltelével félre kell vonulnia. S ha az öreg nagyon kegyes hozzá, akkor az Ur magához szólítja, idejébe, mielőtt túlné magát.

A vezér ilyenkor díszsír helyet kap, gyönyörű gyászbeszédet mondanak fölötte, s ha idegen vetőtik a városba, kiviszik a temetőbe és megmutatják neki a szép sírmeleket.

Dr Straucher Bennot tulajdonképpen én a temetőben látogattam meg. Van olyan ember, aki részletekben hal meg. Ilyen Dr Straucher.

Straucher személyében tulajdonképpen az a saját sírkövét láttam. Egy sírkövet, amely mozog, eszik, beszél, amely fizikai rejtély.

S amikor újra szabad levegőn voltam, az volt az érzésem, hogy sohse se voltam még ilyen szomorú temetőben...

Schön Ders...

Férat, kimerült: Leonosás, borogatás: Valódi Dianával!

Berlin, már, hogy törvényt jelent meghez, amely német bír volt Auszrián kiküszöböllyeket Au... „dogmatik... A p... tésének... „már elv... állapotok... komentár... házasságo... hivatalok... egyházi sz... ben mind... ben fogna... akarnak a... nemzeti s... magánjog... egyik for... esetekben... is. Így m... vénybe, a... tilos a há... tós gyakr... házasságo... mi olyan... társak ed... tak elvála... sak az új... házassodh... mi kívánj... zasságbon... merik el:

1. Háza
2. A s
3. A h

A biro... vényt bo... si rendjé... törvény... kozik. A... lalatok... iparágak... iparszeri... személye... eladás, ... kődés, c... kivéve a... házasság... A tör... terjedne... tessel su... a törvé... ágak va... hogy ezé... meiket... vén zsid... jár.

Az U... szeptem... dó nürn... anyagát... partnap... tornamu... katoná... tudják, ... ezéket... akiket... nak bü... tek. Hi... ber és

A szaporodási kötelezettség benemertartása válóok Németországban

Állítólag szobrot kapnak a Dollfuss-gyilkosság miatt kivégzett Holzweber és Planetta

Németország felkészül a gyarmati uralomra

Berlin, július 14. Röviden jelentettük már, hogy Németországban új házassági törvényt hoztak. Most hivatalos kommentár jelent meg az új német házassági törvényhez, amely augusztus elsején lép életbe a német birodalom egész területén, tehát a volt Ausztriában is. A hivatalos kommentár szerint a törvény legfőbb célja, hogy kiküszöbölje azokat a visszasságokat, melyeket Ausztriában az ottani házassági „dogmatikus és egyházi kötöttségei” okoztak. A polgári házasság kötelező bevezetésének célja, hogy megváltoztassa a „már elviselhetetlenné lett házassági állapotokat”. Ezek a „visszasságok” a kommentár szerint úgy jöttek létre, hogy a házasságok túlnyomó többsége az állami hivatalok minden szerepe nélkül, csupán egyházi személy előtt jöttek létre. A jövőben minden házasságot a birodalom nevében fognak megerősíteni s ezzel kifejezést akarnak adni annak, hogy a házasság a nemzeti szocialista felfogás szerint nem magánjogi szerződés, hanem a népi élet egyik fontos ügye. Az új törvény természetesen intézkedik a „vérkülönbözőség” eseteiben fennálló házassági tilalmakról is. Így most első ízben kerül tételes törvénybe, hogy nem árják és árják között tilos a házasságkötés. Az új házasságbontró gyakorlat következtében több tízezer házasságot fognak semmisnek nyilvánítani olyan esetekben, amelyekben a házastársak eddig csak asztaltól és ágytól voltak elválasztva. Az elválasztott házastársak az új törvény értelmében újból megházasodhatnak. Az új törvény megerősítési kívánja a házasság intézményét. A házasságbontró okok közül a következőket ismerik el:

1. Házasságtörés.
2. A szaporodási kötelezettség tudatos be nem tartása. (Ez az intézkedés teljes újítás a családjogban.)
3. A házasság erkölcsi felbomlása valamely házastfél tisztességtelen vagy erkölcs telen viselkedése következtében. Válopeknelk a gyermeket semmiesetre sm itélik oda annak a házastfélnek, akinek hibájából a válást kimondták.

Újabb iparágak üzésétől tiltották el a zsidókat

A birodalmi kormány egyébként törvényt bocsátott ki a német birodalom ipari rendjének megváltoztatására is. Ez a törvény egyelőre Ausztriára nem vonatkozik. Az új törvény zsidók és zsidó válalatok számára megtiltja a következő iparágak üzését: a) őrzési vállalatok, b) iparszerű felvilágosításnyújtás különböző személyek vagyoni viszonyairól, c) telek-eladás, d) ingatlanokkal való ügynökségek, e) hivatászerű házasságközvetítés, kivéve a zsidó férfiak és zsidó nők közötti házasságközvetítést, f) idegenvezetés.

A törvény ellen vétőket hat hónapig terjedhető fogházzal és magas pénzbüntetéssel sújtják. Azon zsidók számára, akik a törvény életbelépésekor a felsorolt iparágak valamelyikét üzték, módot adnak, hogy ezévi december 31-ig likvidálják üzemeiket. Anyagi kártérítés a törvény révén zsidók számára előállott károkért nem jár.

Az United Press jelentése szerint a szeptember 5-12. napjaiban megtartandó nürnbergi pártnap legfőbb tárgyalási anyagát az Anchluss fogja képezni. A pártnap kapcsolatos nürnbergi katonai tornamutatóknál 10.000 volt osztrák katonára fog közreműködni. Általában úgy tudják, hogy Hitler a pártnapon nagy beszédet mond Holzweberéről és Planettáról, akiket Dollfuss kanellár meggyilkolásának bünperében halálraítéltek és kivégeztek. Hitler állítólag hódolni fog Holzweber és Planetta emlékének és elrendeli a

két nemzeti szocialista szobrának felállítását. Jól értesült körökben minden más hiráddal ellentétben tudni vélik, hogy amennyiben mégis perbe vonnák Schuschnigg dr. volt kanellárt úgy a per kiírását Hitler személyesen fogja bejelenteni Nürnbergben.

Októberben a birodalmi gyarmattügyi intézetben megkezdődnek a gyakorlati gyarmattügyi tanfolyamok. A tanfolyamok célja, hogy amennyiben Németország a közeljövőben gyarmatokat szerezne, kiképzett hivatalnokok vehessék át azok vezetését. A tanfolyamokon Németország régi gyarmattügyi tapasztalatait kívánják egyé olvasztani a nemzeti szocialista birodalom gondolatvilágával. A kurzusok keretében külön figyelmet szentelnek a fajteória és a gyarmatokon való alkalmazására, amelynek célja, hogy az európaiakat szekezuális tekintetben föltétlenül távolítsák a szines lakosságtól, amelyet a fajteória értelmében alacsonyabbrendűnek minősítenek. Hír szerint rendelet készül, hogy a gyarmatokon szolgálatot teljesítő német hivatalnokoknak föltétlenül meg kell házasodniok, hogy ilyen módon is távolítsák őket a benszült nőtől.

Carrel professzor beszámolója a „mesterséges szív” működéséről

Szó lehet a találmány gyakorlati kihasználásáról

Newyork, július 14. Dr. Alexis Carrel a francia származású, Nobel-díjas tudós, ki a newyorki Rockefeller Intézet kísérleti sebészeti osztályának vezetője, érdekes tanulmányában számolt be az amerikai bölcsészeti társaság tagjai számára azokról a jelentős kutatásokról, amelyeket Lindbergh ezredessel egyetemben, a „mesterséges szív” kipróbálásával kapcsolatban végzett.

Carrel rámutatott arra, hogy ma már olyan stádiumba jutottak a dolgok, hogy a találmány gyakorlati kihasználásáról is szó lehet. A gépezet elkészítése után nyomban bebizonyosodott, hogy a mesterséges szív segítségével petefészkeket és különböző mirigyeket aránylag hosszú ideig életben lehet tartani.

— Ma már több, mint kilencszáz kísérletet végeztünk — mondja beszámoló-

jában Carrel professzor — és a mesterséges szív mintegy százezer órán keresztül dolgozott. Sikertült segítségével különböző szerveket 2—30 napig életben tartani.

— A mesterséges szív teljesen önműködően dolgozik és tetszés szerint úgy lehet beállítani, hogy minden vérnyomásnak és minden érverésnek megfelelően. A kísérleteknek csak egy százalékában fordult elő fertőzés.

— A különböző szervek számára a tápanyag többnyire hígított vársavó, vagy pedig vegyi uton előállított különleges folyadék. Azok között az emberi és állati szervek között, melyeket a kísérletek során a mesterséges szív segítségével sikerült életben tartani, ott találjuk a vesét, szívet, tüdőt, izmokat, májat és a legkülönbözőbb mirigyeket.

Jogerősen felmentette a semmitőszék dr. Baciu Aurel volt igazságügyi alminiszttert a Dandea-perben

Tárgu-Mures, július 14. Beszámolt annak idején az Uj Kelet arról az érdekes rágalmazási perről, illetve annak tárgyalásáról, amelynek folyamán dr. Dandea Emil volt tárgumuresi polgármester azzal vádolta meg dr. Baciu Aurel tárgumuresi ügyvédkamarai dekánt, volt igazságügyi alminiszttert, hogy ellene egy tárgumuresi lapban rágalmazó cikket írt, amelynek során ezt a kitélt használta: „Dandea visszaéléseket és korrupciót vitt be a tárgumuresi városháza ügykezelésébe.”

A múlt év novemberében a tárgumuresi esküdtőszék, mint ismeretes, hetekig tárgyalta ezt a pert, amelynek során dr. Baciu

Aurel, a cikkíró tanukkal igazolta állításait és így az esküdtőszék felmentette a rágalmazás vádjá alól.

Ezzel azonban nem fejeződött be az érdekes per, mert Dandea Emil felfolyamodással élt az ítélet ellen a bucaresti Semmitőszékhez.

A bucaresti Semmitőszék ítélete, amely 61—1938 számot visel most érkezett meg a tárgumuresi törvényszékhez és az megsemmisítve a Dandea által benyújtott felfolyamodást, felmenti dr. Baciu Aurel jogerősen a rágalmazás vádjá és annak következményei alól. Az ítélet általános érdeklődést váltott ki városzerte.

Másodszor is elfogták a hálófülkék rejtelmes fosztogatóját

A vonatok fantomja töredelmes vallomást tesz büneiről

Bucuresti, július 14. 1937. tavaszán Oradea—Cluj—Bucuresti és Valea Prahovei rendőrállomásai egyre sürűbben kaptak feljelentéseket ismeretlen rablók ellen. A hálófülkés utasok ruha nélkül, teljesen kifosztva szálltak ki a vonatból és az ilyen tragikomikus jelenetek többször ismétlődtek meg néhány hónapon keresztül. Idegen turistákat és belföldi utasokat egyaránt egy rejtelmes rablóbanda terrorizált, mely a vonatokat választotta működési területül.

A rablótámadások csak a hálófülkék ellen történtek. A rendőrség ezért erős őrizet és megfigyelés alá vette a hálófülkés utasokat. De minden éberség és intézkedés hiábavalónak bizonyult. A zsebmetés és rablás folytatódott. A banda megelőzte a detektíveket, láthatatlanul fosztogatót és ruhák és csomagok nélkül hagyta áldoztaikat.

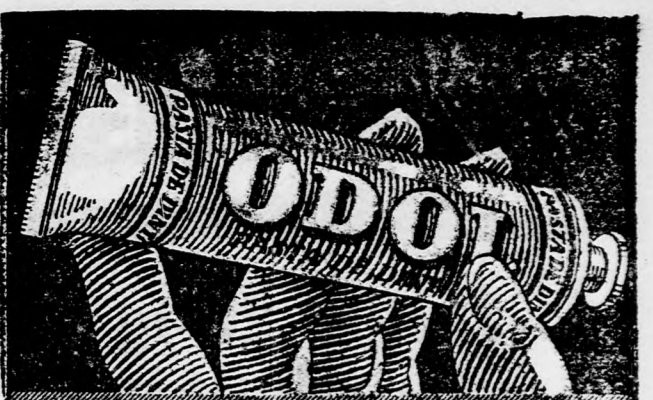
Láthatatlan banditák zárt ajtókon keresztül hatoltak be a hálófülkékbe és nyomtalanul eltűntek.

A vonatok éjszakai fantomja egyre súlyosabb problémákat okozott a nyomozó hatóságoknak.

Hosszu hónapok nyomozása után végül sikerült világosságot deríteni erre a sötét rejtélyre. A rendőrök egy éjszaka észrevették, hogy a legnagyobb sebesség közepette egy kéz jelenik meg a sötétben az ablakon és lassan kiemeli a ruhákat. Néhány pillanat után újból megjelenik ugyanaz a kéz és kiszedi a csomagokat. Azután nyomtalanul eltűnik.

Honnan jött a rejtelmes kéz? Hol bujkáltak a banditák?

Erre a kérdésre 1937 július 24-én derült fény, amikor a rendőrség vezérigazgatósága letartóztatta a rejtelmes banditát.

A lepedékek alatt dolgoznak a káros bacillusok és savak, amelyek szétrombolják a fogzománcot és a gyógyíthatatlan caries-t idézik elő. Minden kultúremlernek tehát kötelessége fogait naponta többször tisztítani. Használja a kipróbált ODOLO-fogpépet.

Jon Gheorghiu a neve, huszonhárom éves és Brailából származik.

Gheorghiu töredelmes vallomást tett. Elmondotta, hogy Ploesti nyugati pályaudvarán várta a Transzilvánia felé induló vonatokat. Ahhoz pedig, hogy „dolgozhasson”, melegnek kellett lennie. Ha hideg volt — magyarázta a rabló — zárt ablakok mellett aludtak az urak. Hi apedig meleg volt, leeresztették a fülke ablakait. Ekkor felszállt a vonatra. Băicoinal le szállott és a peronon várakozott. Abban a pillanatban, amikor újra elindult a vonat felkapaszkodott a hálókocsi lépcsőinek korlátjára. A vonat sebesen száguldott. Az utasok aludtak. Balkezevel az ablak fogantyujába fogózkodott, jobbkezevel pedig benyúlt a fülkébe és összegyűjtötte a holmit. Különösen ruhákat. Az összegyűjtött dolgokat balkarja alatt tartotta. Amikor a műveletnek vége volt, a fantom leemelte kezét az ablakról és eltűnt a sötétben.

Jon Gheorghiu a brasovi törvényszék két évre ítélte. Vele együtt letartóztattak egy Echim Niculea nevű rendőrt is, akitől lopott holmikat találtak. Utólag azonban kiderült, hogy Gheorghiu egyedül „dolgozott”. Így vonult be egyedül a börtönbe.

Juniusban azután újból megismétlődtek a hálókocsik fosztogatásai. A nyomozást végző közegek ráismertek Jon Gheorghiu rejtelmes kezére. Kiderült, hogy megszökött a brasovi börtönből és újra kezdte működését. Azt is megtudták, hogy Brasovban többször találkoztott Gheorghiu egy Ralu Nicolae nevű vasöntőmunkással, akit egy éjszaka el is fogtak egy brasovi kocsmában. Sok pénz volt nála és értelmes ruhadarabok. Radu Niculea beismerte, hogy Gheorghiu barátja és tudomása van az ő „mesterségéről”. Azt is bevallotta, hogy aznap találkaja van vele a brasovi Rapid szállodánál. S valóban a megadott időpontban, a megjelölt helyen fogták el a szökött fegyencet.

— Kutya életem volt — mondotta vallomásában. — Nappal mocsaras mezőn aludtam, este pedig tehervonat Ploesti-be utaztam Dărste állomásról. Ploesti-be pedig felkapaszkodtam a Rapidra. Amikor befejeződött a „gyűjtögetés”, következett a rettenetes ugrás a sötétbe és a bizonytalanságba. Ebből az ugrásból olykor csak egy óra mulva ébredtem fel. (V. G.)

Izzadók! Lehűti, leírisszítja testét a valódi Dianával!

KÖZGAZDASÁG

Julius 26-ig szünetel a romániai állatkivitel Palesztinába

Constanta, július 14. A palesztinai események miatt constantai kereskedelmi körök értesítést kaptak a palesztinai kormánytól, hogy július 26-ig felfüggeszti az

odairányuló állatkivitel. Az intézkedés következtében több mint 300 darab Palesztinába szállítandó állat maradt Constantában, mintegy 5 millió lej értékben.

Uj rendszer lépett életbe a behozatali kereskedelemben

Megkönnyítették az import alakításait

Bucuresti, július 14. A külkereskedelmi rendszer szabadabbá tétele érdekében az U.G.R., a romániai Gyáriparosok Szövetsége állandó mozgalmat folytat. Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter hivatalbá lépése óta következetesen azt az evet valja, hogy az ellenőrzés ugy az export-, mint az importtevékenység terén a lehetőség megvizsgálható ugyan, az ellenőrzési eljárás szabályai azonban — ameddig csak lehetséges — az áruforgalom gyorsabbá és zavartalanabbá tétele érdekében viszont fokozatosan tágítandók és rugalmasabbá teendők.

Az exporttevékenység fokozása érdekében a szakminiszter egyelőre csak a legfőbb romániai exportcikkekre, a fára, petróleumra és gabonára vonatkozólag adott ki enyhítő rendelkezéseket, a kisebb cikkek kivételével kapcsolatosan az A és B listák megfelelő átdolgozásával való fel-fokozását azonban még mindig eredménytelenül sürgetik az érdekelt gazdasági tényezők.

Az importtevékenységet hónapok óta megbénító merev eljárási szabályoknak a szabadabb kereskedelem szellemében való átdolgozása és módosítása viszont teljes egészében megtörtént. A folyó évi július 7-én kiadott 12.354. számú miniszteri rendelet értelmében megszüntették az eddig sok vitára okot szolgáltató egységes kö-zépr-rendszeri és helyébe a számlák által bizonyítható áruk rendszerét léptették életbe. A behozatali engedélyeket a jövőben a vonatkozó vámítétel vagy vámítélcsoportok alapján kell kérni, feltüntetve egyben az importálandó áru súlyát és értékét.

Fontos újítás a miniszteri rendelkezések, hogy a már kiadott behozatali engedély hat hónapra szóló érvénye indokolt esetben, újabb hat hónapra meghosszabbítható, az eddigi 3 hónapi meghosszabbítással szemben. A gépek és felszerelések behozatalára vonatkozó engedélyek érvényessége az eddigi 6 hónap helyett kilenc hónap és indokolt esetben újabb hat hó-

nappal megosszabbítható.

A miniszteri rendelkezés egyik pontja a lejárt importengedélyek alapján is lehetővé teszi az áruk elvámolását, ha az áruk az utolsó lejáratú terminustól számított 30 napon belül a vámhivatalhoz megérkeznek. Az új rendszer megadja a lehetőséget arra is, hogy az importengedélybe beirt súlyt és értéket megváltoztassák, feltéve, hogy az importőr a megváltoztatás szükségességét az előzetes és végleges számlákkal teljesen igazolni tudja.

A miniszteri rendelet megengedi a vámítétel megváltoztatását is, ha megállapítást nyer, hogy az engedélyben helyesen megnevezett áru más vámítétel alatt vámolandó el, mint ahogy azt az importőr tévedésből kérte.

Megváltoztatható a származási hely, az exportáló ország neve is, de csak olyan mértékben, amint azt az abban a negyed-évből az illető országra kiadott behozatali engedélyek felhasználása után még rendelkezésre álló árukontingens ezt lehetővé teszi.

Rendkívül fontos újítás az új rendszernek, hogy az olyan importőrökkel szemben, akik a devizatörvényben foglalt kötelezettségeiknek esetleg nem tesznek elegendő figyelmet, az előzetes figyelmeztetés után a kalmazhatók a büntető rendelkezések. Ha az importőrök az előzetes figyelmeztetés ellenére sem tesz eleget kötelezettségeiknek, ugy az illető importőr részére ne maradjon ki többé behozatali engedélyt, ha pedig újabb 15 napon belül sem teljesítik kötelezettségüket, egy vagy több negyedévre megfosztják a részére megállapított behozatali kvótától.

A romániai kereskedők és iparosok joggal remélik, hogy a nemzetgazdasági miniszter megértő rendelkezéseit a végrehajtó hatóságok olyan szellemben fogják a gyakorlatban alkalmazni, hogy az importtal kapcsolatos eddigi sérelmek megszüntessenek és a behozatali alakításai nem lesznek kerékkötői az importtevékenységnek.

Hetenként megye iparossága képviselteti magát az „Iparos-parlament” előkészítő bizottságában

Az iparosközületek delegátusai, valamint az iparosközületek kivüálló iparosok, július 17-én, vasárnap, 72 megyéből adnak egymásnak Sighisoaran találkozózt, hogy előkészítsék a küszöbön álló „Iparos-parlament” megalakítását. Mintegy 100 delegátus vesz részt az ország minden részéből a sighisoarai értekezleten, ahol megvitatják az iparosság országos szervezkedésének kérdését. Ugyanakkor részleteiben kidolgozzák a napirend pontjait, megállapítják a kongresszus határidejét, színhelyét, és kijelölik a napirendi pontok előadóit.

Az előkészítő bizottság nevében, alulírott hetes bizottság, ezután is felhívja az iparosközületek vezetőségét, hogy minél nagyobb számban delegálják megbízottait az előkészítő bizottságba, mert a nagy jelentőségű kérdés, amely a kézműiparosság történelmében új korszakot hivatott betölteni, nem tűr további halasztásokat.

Egyben meghívjuk az iparosközületek kivüálló iparosokat is, akik az előkészítést illetően, szintén indítványokat tejeszhetnek elő.

Az előkészítő bizottságban kiküldött tagokat hetes bizottság fogadja vasárnap Sighisoaran, amely egyébként már megtette a szükséges intézkedéseket az értekezlet megtartására. Az értekezlet, július 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor veszi kezdetét, a Csillag Szálló nagytermében.

Az előkészítő bizottság nevében:
Itea Dániel, Prosteanu N. Laszkovits
Aber, László András, Karl Poldes,
Kovács Sándor, Josif Falk iparosok.

Szabályozták az üzletek nyári záróját Hunedoara megyében és Aradon

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében Hunedoara megyében a kereskedelmi vállalatok nyári munkarendje, illetve az üzletek nyári záróját a következő: Az összes üzletek reggel 8 órakor nyitnak és délben félegy órakor zárnak. Délután fél három

órákor nyitnak, este pedig 7 órakor zárnak. Szombaton és ünnepnapi előtti estén az esti záróra 8 óra. Egyébként a hivatalos lap 144—1925. számában megjelent rendelet 2. szakaszában felsorolt üzletek este 8 órakor zárnak.

Aradon a kereskedők üzleti záróját a következőképpen szabályozták: A festéküzletek reggel 7 órakor nyitnak. A vas-kereskedések reggel 8 órától déli egy óráig, délután 3 órától 6 óráig tartanak nyitva. Fűszer- és gyarmatárüzletek délután 4 órától este 8 óráig tartanak nyitva. Rővidáru-, textil- és festék-engrossüzletek délben 1 órától 3 óráig tartanak zárva, este pedig 6 órakor zárnak. A nyári záróra a folyó szeptember 15-ig van érvényben.

Nagyrányu visszaesést mutat a jugoszláviai Bata-cipőgyár tevékenysége. Belgrádból jelentik: A jugoszláviai Bata-cipőgyár üzleti mérlege a legutóbbi időben a vállalat tevékenységének nagyrányu visszaesését mutatja. Az 1937 évi december 31-én lezárt mérlegben a csehszlovákiai Bata-gyár jugoszláviai testvérvállalata 4.3 millió dinár nyereséget mutat ki a megelőző évi 7.6 millió dinár nyereséggel szemben. A nyereség nagyrányu csökkenése annál nagyobb feltűnést keltett gazdasági körökben, mert a jugoszláviai Bata gyár 83.7 millió dinár alapitőkével kezdte meg működését. Az igazgatósági jelentés utal arra, hogy a napról-napra emelkedő rezi miatt a vállalat a beruházások összegét lényegesen csökkenteni kénytelen.

Vámmentesen és értékműl hozható be a külföldi cséplőgépek. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial július 12-én megjelent 157. száma közli azt a rendelet törvényt, amely mentesíti a vámítélet és

a 12 százalékos értékámv alól azt a 100 darab cséplőgépet, amelyek a mezőgazdasági kísérleti intézet véleménye alapján a minisztérium külföldről rendelt meg. A vámmentességet azok a magtisztítógépek is élvezik, amelyek a romániai lőher- és lucernamagnak az arankától és egyéb idegen anyagoktól való megtisztítására rendelték.

Miért drágult meg Lengyelországban a cink? Varsóból jelentik: Lengyelország — tudvalevőleg — egyike a legtöbb cinket termelő országoknak. A lengyel cinkbányák a napokban értesítették vevőiket, hogy a fokozódó rezi költségek következtében kénytelenek a cink árát felemelni. A lengyel olvasztóüzemek nem hajlandók a magasabb árát megfizetni és ezért több olvasztó leállította átmenetileg üzemét. A külföldi vásárlók azonban, amelyek nem nélkülözhetik a lengyelországi fémét, kénytelenek a termelő részéről igényelt magasabb árakat megfizetni. A nemzetközi fém piacon számolnak azzal, hogy a lengyelországi cink ára rövidesen a régi árszínvonalra lanyhul vissza.

Románia 15.000 vagon búzát szállít Németországnak. Ma délelőtt a nemzetgazdasági minisztériumban ülést tartott a gabonakivitel szervezésére és támogatására kiküldött bizottság. Hatezer vagon buzakivitel kvótát osztottak ki a cégek között a Németországi eszközrendő export terhére. A tavalyi meg egyezés értelmében Románia 15.000 vagon búzát szállít Németországnak. Ebből csak 5000 vagon tavalyi termésű buza lett leszállítva, a mostan engedélyezett mennyiség új-termésű buza. — A földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentésekből kitűnik, hogy az idei tengeri termék bőségesnek ígérkezik. Ennek alapján a kormány hozzájárult, hogy a tavalyi termésből 2000 vagon tengerit exportáljanak. A héten kiosztják a kvótákat az egyes válatok között.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jeitges levelet csak ugy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Czur Salom parcella azonnai eladó. Felvilágosítást Casa Ciorapilor Brasov, Regele Carol 42 legkésőbb július 19-ig ad.

150.000 lej készpénzzel rendelkező, agilis, szimpatikus fiatalember, volt kereskedő, többévi hivatalnokai praksissal, elhelyezkedést keres, főúvezetést, képviselést elvállal. Szives ajánlatot „Megélhetés és tőke biztosítva” jeligen a kiadóba kér.

Elegáns butorozott szoba fürdőszobahasz-nálattal kiadó, esetleg jobb fiatalember lakó-társnak felvétetik. Str. Regina Maria 9, föld-szint.

A Telefonpalotával szemben, Str. Radu 9, I. em., jobbra kiadó szonallra egy külön-béjárati butorozott szoba fürdőszobahasz-nálattal.

50 éves izr. vallásu kereskedő szakképzett, önálló is volt, állást keres raktárnoki, segédi vagy utazói, esetleg más állást is elvállal. Cim: Ernest Wechsler Uioara.

Elcserélném Str. Oasanu 108 sz. alatti házastelkemet (720 cm²), mely áll 3 szoba konyha és teljesen külön építve 1 szoba kony-hás lakásból, a hozzátartozó mellékhelyiségek-kei, valamint nagy gyümölcsös és veteményes kertből, központú fekvésű családi házzal. Esetleg ráfizetéssel.

Társalkodónői, vagy titkárnői állást keres: románul, németül is beszélő, megfelelő mű-veltséggel rendelkező középkorú urlasszony. Cima a kiadóban.

Melyik zsidó zongoraművész vállalkozna az iskolai szünetekben kislányokat zongorá-zni tanítani ellátás ellenében. Értesítsen levé-lleg. Beck Samu Bélan, jud. Salaj.

Társat keresek forgalmas mezővárosban cipő- és divatáru üzletemhez 100—150.000 lej tőkével, textiláru bevezetésre. Izr. fiatal-embernek benővelés is lehetséges. „Biztos jövő” jeligére a kiadóba.

Kétkarlikás, Egysütős főzőkemence, használt, jó állapotban eladó. Megtekinthető dé-lután 4—7-ig. Str. Bravilor 11.

Nagy irodai gyakorlattal rendelkező köny-velő, román, német nyelvtudással, bár-milyen irodai állást keres. Cim a kiadóban.

Huszonégyéves jóméglelésű fiatalember, ki 150.000 lejrel rendelkezik, benővelne egy jobbmódu, 23 éven alóli leányhoz. Leveletet fényképpel ellátott „Diszkrécio” jeligére Poste restante Zălau címre kér.

Megyeszékhelyen egyedülálló, rentábilis petróleum-benzinraktár betegség miatt át-adó. Szükséges tőke 150.000 lej. „Biztos meg-élhetés” jeligére a kiadóba.

TURISZTIKA

Az oradeai Makkabi kirándulása a Gyil-kos-tóhoz. Az oradeai Makkabi turisztikai osztálya nagyszabású kirándulást rendez Clujon, Turdán, Tg.-Muresen, Sovatan, Gheorgheni keresztül a Gyilkos-tóig. A ki-ránduló csoport július 23-ikán, szombat este fél 11 órakor indul az oradeai Piața Mihai Viteazuról, kényelmes berendezésű, új autó-kamionnal. Résztvételi díj tagoknak 650 lej, vendégeknek 750 lej, ami az autó- és szállás-költségeket foglalja magában. Jelentkezések július 16-ikán estig eszközöndők. Cluj-i résztvevők jelentkezhetnek Deutsch lászter-rész üzletében (Piața Unirii 9.) és a Hag-gibbon titkárságánál este 6-tól 8-ig.

A K.K.A.S.E. turistaszakosztálya folyó hó 17-én fürdőkirándulást rendez Baia Episcopia és Baia Felixre. Felvilágosítást az unita-rius kollégium tornatermében a vezetőség ad este 8—10-ig és Platsintár testvérek Regele Ferdinandon levő üzletében. Vendégeket szivesen lát a vezetőség.

A K.K.A.S.E. Torna-szakosztálya f. hó 16-án átrándul Tg.-Muresre, ahol részt vesz az M.S.E. torna ünnepélyén. Ez alkalomra vendégeket és drukolókat szivesen lát a ve-zetőség. Indulás szombaton, 16-án délután autóbusszal az unitarius kollégium elől. Visz-szaérkezés vasárnap este. Elszállásolásra e-club vezetősége gondoskodik. Jelentkezni és felvilágosítást nyujt: Platsintár Testvérek cég, Cal. Reg. Ferdinand No. 2/a.

„Válság és új élet” sorozat új könyvel: Szabó: Cifra nyomorúság fve 158 lej, kve 198 lej. Supka 1848 fve 145 lej, kve 185 lej. Remenyik Zsigmond: Sarjadó fü fve 145 lej, kve 185 lej. Szirmai Rezső új regénye: Egy asszony élete, 373 lap fve 158 lej, kve 198 lej. Lepengél Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

Ve
a leg

Tiz év r

Kevés egzotik-lyet majdnem mint az „De a francia feyeg- get egy politik- híres. Ki ne is-tét, amelynek tika pártok v Dreyfuss kapit- szigetén és ez- hogy ez a fiat rokkant aggas- Ha a Dreyf- közvéleménye haladt volna eme pokla elő- per kitöréséig. Kevesen tud- lajdonképpen- ke, amely a része. Testve Royale.

A Salut-szig- mathoz tartoz- a legkibihata- szigetét keske- mástól és a- máttól ötven- gerben. A fe- hávszázad óta halállal és kin- a szárazföldről egyesíti magát leimetes hírt. a feygenbar- Abban az i- kaporították a- vándorló. Id- hogy az embe- lene ott a civ- letétni. Száz- ban is észreve- akkor a büne- goru, hanem- A francia tö- sitási rendsz- Minden negy- ment az indít- az volt, hogy- volt tisztában- hozók csak e- fehérembernek- gonosz és ke- nileg vissza- még olyan bü- halál prédáját-

Egy évszáz- kultúrember- tették az el- irtalmasság- lot megszint- A francia- határozatot h- telepet meg- életfogytiglan- szabad többé- a szerencsétl- rendelkezés- töltésig — d- Sok ezer- szigetén és a- leteken. A f- redt e lehet- nek. Tudták,- időre szállít- nem lesz. M- a foglyokna- niók. De a- rokkantán k- lomba. Szab- próbáltatás- feygenctelep- itélkezés ért- visszatérniök- az ilyen sze- maláriánan,- lók társaság- megbélyege- pujában! E- róla, hogy- hatóságok o- tudtak, az- nem volt má- szöri bar- keztek.

Az ember- mulva eltűn- hogy tiz es- foglyok #oz- tvtizedel- franciák sz- Ezen szállí- rencsétlenek- vasbéllyót-

Véglegesen felosztják a legszörnyűbb földi poklot

Tíz év múlva az Ördögszigetnek nem lesz több fegyenc lakója

Kevés egzotikus helye van a földnek, amelyet majdnem mindenki olyan kitűnően ismer, mint az „Ile du Diable“-t, az Ördögszigetet, a francia fegyenctelepet. Ez a rettenetes sziget egy politikai bűmpörkölyként lett megteremtve, amelynek külszíni mögött a francia politikai pártok vívták meg a maguk harcát. Dreyfuss kapitány négy évet töltött az Ördögszigeten és ez a négy év elegendő volt ahhoz, hogy ez a fiatal, életerős katonatiszt ősz és rokkant aggyastyánná változzék.

Ha a Dreyfuss-ügy nincs, akkor a világ közvéleménye talán éppen olyan közömbösen haladt volna el az emberi szenvedéseknek eme pokla előtt, mint ahogy tette a hírhejt per kitöréseig.

Kevésen tudják, hogy az Ördögsziget tulajdonképpen nagyon jelentéktelen szigetcsoport, amely a Salut-szigetcsoportnak egyik része. Testvérei a Saint-Joseph és az Ile Royale.

A Salut-szigetek a francia Guyana gyarmathoz tartoznak és klímájuk miatt egyike a legkényelmesebb vidékeknek. A három szigetet keskeny csatornák választják el egymástól és a tulajdonképpeni guyanai gyarmattól ötven kilométernyire fekszenek a tengerben. A fegyenc immár több mint fél évszázad óta nem az Ördögszigeten végzik halálát és kinnal fizetett munkájukat, hanem a szárazföldön. Az Ördögsziget csak azért egyesíti magában a kényszermunkátörrel féltelmes hírt, mert ott építették fel először a fegyencbarokkakat.

Abban az időben, amikor a franciák megkezdték ezt a gyarmatot, nem akadt kivándorló. Idővel merült fel az a gondolat, hogy az emberi társadalom kivételjeivel kellene ott a civilizáció és a kultúra alapkövetetelét. Száz év még az igazságszolgáltatásban is észrevehető idő. A törvény állásponjtja akkor a bűnösökkel szemben nemcsak szigorú, hanem felületesebb is volt.

A francia törvényhozásban ezt a gyarmatosítási rendszert kitűnő ötletnek találták. Minden nagyobb ellenkezés nélkül keresztülment az indítvány, aminek egyik legfőbb oka az volt, hogy a francia középosztály sohasem volt tisztában a földrajzzal. Ha a törvényhozók csak egy kicsit is ismerték volna a féhérembernek nem való tropikus vidékek gonosz és kegyetlen természetét, — valószínűleg visszaszöbentek volna attól, hogy a még olyan bűnös emberek is, a biztos kihalál prédájául dobják.

Megszüntették az Ördögszigeti fegyenctelepet

Egy évszázadnak kellett elmúlnia, amíg a kultúrember lelkiismerete felébredt és megtették az első lépéseket, hogy az emberi irgalmassággal össze nem egyeztethető poklot megszüntessék.

A francia törvényhozás a minap olyan határozatot hozott, hogy a guyanai fegyenctelepet meg kell szüntetni. Mielve ezental életfogytiglani fegyházra ítélt rabokat nem szabad többé az Ördögszigetre szállítani. Azok a szerencsétlenek, akik most ott vannak, a rendelkezés értelmében — büntetésük kitöltéséig — ott is maradnak.

Sok ezer ember lelke halálát az Ördögszigeten és a hozzátartozó parti gyarmatterületeken. A francia nép lassan tudatára ébredt és lehetetlen deportáló hely szörnyűségének. Tudták, hogy akik három évnél hosszabb időre szállították oda, az már többé ember nem lesz. Megtörtént, számos esetben, hogy a foglyoknak sikerült büntetésüket letölteniük. De azután testben és lélekben megrokkantnak kerültek vissza az emberi társadalomba. Szabadulásuk után éppen olyan megpróbáltatások vártak rájuk, mint kint a fegyenctelepen. Az Ördögsziget lakóinak, az itélkezése értelmében, nem volt szabad többé visszatérniük Franciaországba. Elképzelhető az ilyen szerencsétlen ember helyzete, aki maláriában, beteg tudóval, gyilkosok és rablók társaságában eltöltött évek után, ott áll megfegyverezetten az emberi társadalom kapujában! Kopogtatásánál mindenki tudja róla, hogy testben és lélekben fertőzött. A hatóságok ott kelemetlenkedtek neki, ahol tudták, az emberek pedig kikerülték. Igazán nem volt más választás számára, hogy hason-szervi barátival újabb büntényre szövetkezze.

Az emberiségnek ez a szégyenfoltja tíz év múlva eltűnik. Ugyanis nagyon valószínű, hogy tíz esztendő leforgása után az ott levő foglyok közül valaki is életben volna! Hétzedekek óta a legrosszabb hírű hajó a franciák szemében a „La Martinière“ volt. Ezen szállították féltékenként azokat a szerencsétleneket, akiknek kezére és lábára vasbéklyót vertek, mint egy megmásihatatlan

lan itélet pecsétjét. Négy hónappal ezelőtt tette meg a „La Martinière“ utolsó útját Franciaországból Guyanába. Ez a szerepe most végérvényesen megszűnt. A fegyenctelep eltörléséről szóló törvények intőzkedett arról is, hogy ez a hajó többé csikóruhás utast nem vehet a fedélzetére.

A „La Martinière“ utolsó útja

Nagyon érdekes a törvényhez fűzött indokolás is. Érdekes és egyben elszomorító is. Ezt a földi poklot nem az emberi irgalmasság és a jobb lelkiismeret jegyében szüntették meg — hanem politikai okokból.

Mik voltak azok a politikai okok, amelyek a francia törvényhozást erre az erélyes lépésre kényszerítették?

A francia polgárok jó hírnevének megvédése — Dél-Amerikában! Ugyanis bármilyen erősen őrizték a büntetőtelepen dolgozó fegyencokat — a szokás napirenden volt. Ezen senki se csodálkozott, mert a megláncolt rabok előtt igazán nem volt nagy lelki probléma, vajjon megütéséreljék-e a szokást, amely esetleg sikerülhet, vagy ott maradjanak és korbácsütésekkel a hátukon, láztól dideregve, emberfeletti munkától össze-rogyva, — végkimerülésben epusztuljanak.

Tehát a foglyok szöktek. A szökevények nyolcvan százaléka menekülés közben vagy a cápák, vagy a körülöttük fekvő tropusi erdők, vagy az üldöző fegyverek golyóinak áldozata lett. De a maradék husz százalék elmenekült.

Nem is olyan régen egy angol halászhajó két ilyen szökött fegyencet halászott ki a tenger vizéből. Elgondolni is borzasztó — háromszáz kilométer tettek meg a nyílt tengeren, cápától hemzsegő vízben. Hármán

szöktek meg és a legfiatalabb, legerőteljesebb társuk elszakadt tőlük. Kicsuszott markából az a fatörzsre kötött hurok, amelynek segítségével tartották fenn magukat több mint három napig, a tengeren.

De a legtöbb menekülő nem a tenger felé veszi útját. Nemcsak azért, mert a motoros cirkáló őrzőjáratok hamarabb felfedezik őket, hanem azért is, mert a nyílt tenger felé alig van remény a szabadulásra. Inkább a dél-amerikai szárazföld felé igyekeznek egérvutat nyerni. Jó félv leforgása után, mérhetetlen szenvedések árán elérik Venezuela, Columbia, vagy Brazília földjét, itt kezdenek új életet, — a maguk módja szerint.

Ezek a francia „bevandorlók“ elszántságukkal, semmitől vissza nem riadó rémenésűkkel, bizony nagyon rossz hírnevet szereztek Dél-Amerikában a francia névnek!

Már-már az volt a helyzet, hogy ha valaki Dél-Amerika bármely államában franciául megszólalt, — Ördögszigeti lakónak nézték. Ne csodálkozunk a brazilokon, ha nem akartak francia emberrel sem üzletet kötni, sem közösen munkálkodni. Francia ember számára például Venezuelában, vagy Columbiában majdnem lehetetlenség volt lakást kapni. A háztulajdonosok, de még a szállodások is szűrés szemmel nézték a franciául beszélő embert. Biztosra vették, hogy öt közül legalább is négy rablógyilkos.

A délamerikai államokban, ahol még a múlt évszázad vége felé oly kitűnően őrvényesültek a franciák, most az Ördögsziget lakói miatt majdnem minden üzleti tevékenység lehetetlenné vált számukra. A francia külkereskedelmi mérleg javításának jegyében határozta el a törvényhozás, hogy a francia névnek ezt az örökké fertőző pocsolóját megszünteti Dél-Amerikában.

A „La Martinière“ többé nem visz láncot csörgető embereket a tropusi szigetek felé. Talán idővel az „Ile du Diable“ nevé is megváltoztatják. Ezzel az aktuálisan lezáródik az emberi kegyetlenségnek egy nem is olyan régi fejezete. Mert a társadalom is tud kegyetlen lenni: a nemtörődömség és a tárgyi ismeret hiányában!

Szombaton nyílik meg „Cseke“ Fiók cukrászdája

Str. Iuliu Maniu 1 szám alatt elegáns berendezett helyisége, uri társaságok találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak, sütemény- és fagyalt-különlegességek.

Szerda este földrengés rázta meg a román fővárost

A rengés nagy pánikot kellett, de nem okozott súlyos károkat

Bucuresti, július 14. Tegnap este 10.15 órakor erős földrengések érezték a fővárosban. A házakban a lámpák megintogtak, pillanatokig úgy látszott, mintha a házak beomlanának, a lakosságot pánikhangulat fogta el. A vendéglőkben a tányérok öszlötöttek, tartalmuk kiömlött, a fogyasztók megrohmozták az ajtókat.

A földrengésjelző intézet közleménye sze-

rint a lökések epicentruma Bucurestől 155 kilométernyire lehetett északkeleti irányban, tehát a Vrancei hegyekben. A rengések negyedik fokozatúak voltak, tehát kárt nem okoztak.

A köolajtermelő vidéken, főleg Moreniban földalatti morajlás kísérte a lökéseket és nagy ijedelmet keltett.

Román-francia baráti ünnepség jellegét öltötte magára a bucaresti francia követség július 14-iki emlékünnepe

Thierry követ beszéde az uralkodóról és a román-francia barátságról

Bucuresti július 14. Csütörtökön délelőtt 11 órakor a francia követségen július 14-ét ünnepelték. Az ünnepélyen számos román elkötelező is résztvett, úgyhogy az román-francia baráti ünnepség jellegét öltötte magára. Thierry követ fogadta a francia kolónia tagjait és Franciaország barátait. Jelen voltak a követség összes tagjai, Lugojanu, Dimanescu sajtóigazgató és mások. Lebrun professzor beszélt a nap jelentőségéről, majd Thierry követ mondott köszönetet a megjelenőknek, amiért az ünnepség fényét emelik. A nemzetközi helyzettel foglalkozva rámutatott arra, hogy Franciaország katonai ereje a béke legjobb biztosítéka. Ezután Franciaország szerepét ismertette a jog és szabadság védelmében, majd a francia-angol barátságról beszélt, ami a béke ügyét szolgálja. Emlékeztetett Ofelsége II. Károly király tavalyi párizsi látogatására július 14-e alkalmából, ami fényes bizonyítéka volt a francia-román barátságának. A francia követség megkülön-

böztetett figyelemmel és rokonszenvel figyeli azokat az erőfeszítéseket, amiket egy felvilágosított király fejt ki Románia új életé érdekében.

Csütörtökön délután 6 órakor a Nemzeti Színházban a „Franciaország Barátai“ nevű társaság ünnepélyt rendezett.

— MA HOZZAK NYILVANOSSÁGRA TOKIOBAN AZ 1940-RE TERVEZETT OLIMPIAD ELMARADASÁT. Tokióból jelentik: A közegészségügyi minisztérium közölte, hogy a japán kormány lemondott az 1940. évi olimpiát játékok rendezéséről. A hivatalos határozatot ma hozzák nyilvánosságra, miután a minisztériumok megadják hozzájárulását. Nyaralása alkalmával gyűjtőn a Keren Kajemetre a vakációs kisperselyben!

HIRDETÉS AZ ÜZLET LEIKÉ: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Rheuma: Pöstyén fürdő

Kellemes oda- és visszautazás közvetlen gyorsvonatokon vagy repülőgépeken 5 órán át biztosítva, teljes visszarepülés 70% engedmény. Gyönyörű fekvés a Kárpátok tövében. Teljesen nyugodt fürdőélet. A fürdővendégek száma június 25-ig 387 volt. Júliusban: golf, tenisz, bridgeversenyek, pisztrángahalászat. 25 napos kúra után költségmentes utazás a gyönyörű Kárpátokba 3 napos üdüléssel a Fátra hegyvidéken. Utazási és tartózkodási feltételek: Bureau Pistyan „Drugrom“ S. A. Timisoara I. Piata Tepes Vodă 1, vagy Bureau Pistyan E. Gabor Cluj, Str. Fantanelei 7.

Hétlőn hirdet a katonai törvényszék ítéletet Weiszlovics perében

Cluj, július 14. (Az Uj Kelet tud.) Weiszlovics Emil, az oradeai Park szálló tulajdonosa tegnap ismét a cluji katonai törvényszék előtt állott vádlotként. A dugzagad hoteltulajdonost jól ismeri már az újságolvasó közönség, hiszen a tegnaphoz hasonló pereivel eléggé ismertté tette nevét egész Transilvaniában.

Weiszlovics ellen egyszerre több hadbíró-sági eljárás is folyik. Legutóbb hatóságserítésért ítélték el, most a vád felségsértés ellen, amit ugy követett el, hogy az oradeai színházban az előadást befejező királyhimnusz intonálása közben állítólag tiszteletlenül viselkedett. A színházban éppen a cluji Davila színház együttese adta elő a Gólyaszanatórium című operettet. Weiszlovicsnak, a gazdag külön agglégénynek állandó páholya van a színházban, amelyet jól szemlgyre lehet venni a színpadról. Így az utolsó jelenetben szereplő színészek közül Czoppán Flóra, az együttes kitűnő komikája, azonldvül Schreiber Alajos karmester és a nézőtérren tartózkodó Lukács József színházi titkár tanuként jelentkeztek, akik a himnusz intonálása közben véletlenül figyelemmel kísérték Weiszlovicsot.

Mindhárman azt vallották, hogy Weiszlovics megmozdította ugyan a fejét, sőt hátra is fordult, de tiszteletlenül hallgatta végig a himnuszot. Weiszlovics, akit tolmács segítségével hallgattak ki, azt vallotta, hogy nem viselkedett tiszteletlenül.

Weiszlovics védője dr. Hatjegan Emil, volt miniszter kérte a hadbíró-ságot, hogy a cselekmény minősítését ne az új büntetőtörvény könyv szerint állapítsák meg, amely felségsértést állapít meg hasonló esetre, hanem a hadtestparancsnokság első számú rendelete alapján, amely minősítése kihágásnak minősíti Weiszlovics tettet.

A perbeszédnek elhangzása után az ítélet kihirdetését hétfőre halasztották.

— A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhné hatású természetes „Ferenc József“ keserűviz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Timisoaran árulrejtés miatti eljárás indult két vajtermelő szövetkezet ellen

Timisoara, július 14. (Az Uj Kelet tud.) Néhány nappal ezelőtt Modreanu polgármester maximalta a közzsükségleti cikkeket. Köztük a vaj, amellyel Timisoara két szövetkeze látja el a várost, teljesen eltűnt a piacról. A vizsgálat megállapította, hogy a két szövetkezet ahelyett, hogy piacra dobta volna az elkészült vajmennyiséget, a maximalás miatt elraktározta azt. Modreanu tábornok-főpolgármester, Praporgescu ezredes-prefektus, Buzoianu főgyógyász és Mateescu ezredes, a rendőrség és csendőrség parancsnokának társaságában kiszállott a két szövetkezet helyiségébe, amelynek raktáraiban összesen 10.835 kilogram vajat találtak. A felfedezés után kihallgatták a két szövetkezet vajosztályának vezetőjét, Klein Adámot és Vác Agostont, akik azt vallották, hogy az armaximalások következtében a nyereségnek egy tekintélyes részéről kellett lemondani a szövetkezetnek és ezért raktározták el a vajat. Kötelezték magukat azonban, hogy a jövőben naponta ötszáz kilogram vajat hoznak forgalomba. Ennek ellenére megindult az eljárás ellenük.

A prágai szokol-ünnepek

Az Országőr parancsnokát érdemrenddel tüntették ki

A prágai szokol-ünnepek keretében a sólyom- és ijjász-különítmények is felvonulnak csodálatosabból-csodálatosabb öltözékben, a közönség egyöntetű tetszésnyilvánítása közepette. Sidorovici parancsnok, az országőr mozgalom főnöke, a kormány páholyában foglalt helyet, ahol hosszabb ideig beszélgetett Krofta külügyminiszterrel, a többi miniszterekkel, a szenátus elnökével és a kamara elnökével.

Később a cseh köztársaság elnöke, Benes Eduárd is páholyába kérette és nagy megelégedését fejezte ki a román résztvevők szerepléséért, akik annyira emelték az ünnepség fényét.

Este vacsora volt a Hradsin palotában Benes elnök tiszteletére, amelyen résztvett Sidorovici parancsnok is, s amely alkalmával Benes elnök jókívánatait küldötte Öfelsége II. Károly király részére.

Majd Frantisek egészségügyi miniszter, tiszteletbeli oklevelet nyújtott át Sidorovici parancsnoknak és a Pour Le Merite érdemkeresztet, különös figyelemmel a jelölt, Sidorovici asszonynak pedig egy remekbefejelet emlékbabot Csehszlovákia festői tájairól.

Zavoral apát, a szokol-ünnepek alkalmá-

val fogadta a román sajtó képviselőit és a következő üzenetet küldötte a románai országőrökhoz:

„Szeretett országóroim!

Nem tudom hogy köszönhetem meg legjobban azt a szíveséget, hogy képviseltettétek magatokat a szokol-ünnepeken. Lelki szememmel valamennyiőtöket látlak és lelkeim szemével áldom Öfelsége II. Károly király eszméjét, aki megalapította az országőr mozgalmat. Öfelsége és Mihály nagyvajda egy oly művet emeltek, amely a román nép legnagyobb hasznát célozza. Minnyal szebb lesz a román jövő, ha ti mindig úgy fogtok bemutatkozni és szerepelni, mint most. Lenyűléssel teli lelki ifjuság vagytok. Áldozatos ellenség megtámadja. Egy olyan ősi, tisztelezhető s mindenáron megvédeni attól, hogy eleinség megtámadja. Egy olyan ősi, tiszteletre méltó népek vagytok az országóroim, amely csak hódolatra készíti mindazokat, akik ismerik szenvedést, de dicsőséges történelmét. Mindenki szeret és tisztel titeket, aki tudja, milyen erős és milyen gazdag a ti országotok!

Egészség!
Mindnyájatok atyja: Zavoral apát.

SPORT

Elutasították a CAO és Unirea Tricolor óvásait

A Phönix és UDR egészítik ki az A) divízió, mezőnyét]

Bucuresti, július 14. A CCN (a Nemzeti Bajnokság Bizottsága) ma hozott határozatot az Unirea Tricolor-UDR és CAO-Phönix minősítő mérkőzések ellen beadott óvások ügyében.

Az Unirea-Tricolor óvását elutasították, mert az elszállásolás rendes volt, a pálya és közönség semleges volt, a kapuk szabálytalanságát utólag nem lehet kifogásolni. Az a panasz, hogy az UDR megpróbálta megvesztegetni Sonny Niculescut, nem lehet akadály a mérkőzés leigazololásának. Az ügy ezen része a bucaresti alkerületre tartozik.

A CAO által beadott óvást szintén elutasították. ACCN nem fogadta el a CAO tanukihallgatási javaslatát, mert az iratokban foglaltakat elégségesnek tekinti az ügy letárgyalására. A bírói jelentésre rávezetett óvásnak nem lehet helyt adni, mert nem vonatkozik a bíraskodásra. A városban történt incidensek nem befolyásolhatják a mérkőzés eredményének leigazolását, mert nem akadályozták meg a CAO csapatának a pályán való megjelenését. Ami a pályán történt incidenseket

illeti, a bírói és szövetségi kiküldötti jelentésekből, tényleg kitűnik, hogy a közönség ellenséges magatartást tanusított a CAO csapatával szemben, de ezzel nem befolyásolta a játék normális menetét. A Phönix gólját a szabályzat 13-ik szakasza értelmében szabályosan szerezte, amint az a bírói jelentésből kitűnik. Ebben a tekintetben egyedül a játékvezető dönt. A játékosok közti összetűzések nem voltak komolyak véle jártak egy minősítő mérkőzéssel. A CAO csapata vezetőjének utasítására vonult le, tehát nem kényszer alapján. Mindezek alapján a CAO azon kérését, a szabályzat 100-ik szakaszában foglaltak alapján úgy tekintik, mint a CAO mindkét minősítő mérkőzéstől visszalépett volna. Popescut, a CAO vezetőjét 6 hónapra felfüggesztették.

A CCN kisorsolta az 1938-39. évi bajnokság első fordulóját augusztus 21 napjára. Az első forduló mérkőzései: Rapid-Juventus, Venus-Ripenzia, Sportul Studentesc-AMEFA, Phönix-UDR, Chi nezul-Tricolor, Gloria-Victoria.

Csak cöviden...

Endreffy, a Juventus tehetséges kapusa közvetítő útján szerződést íj ajánlatot kapott a Ferencváros szerzől. A tárgyalások aligha vezethetnek eredményre, mert a szövetség semmilyen körülmények között nem hajlandó kiadni olyan játékosat, aki szóba kerülhet válogatásnál. Egyébként Endreffyt hosszulejáratu szerződés köti egyesületéhez.

Hertzka, a Slavia-Ambrosiana mérkőzés játékvezetője ezeket nyilatkozta: Csak annyit állapíthatok meg, hogy ez a Slavia, ezzel a játékkal biztos győztese a KK-nak...

A francia atléták jó formában vannak. Jöye Párizs bajnokságában 53.7 mp-el győzött 400 m gáton. Ez a legjobb idej európai eredmény. Goi 1:53.2 alatt nyerte a 800 métert, Rochard a volt Európa-bajnok 14:47.8-at futott 5000 méteren.

Budge és Makó kikaptak Belgrádban: Puncsec-Makó 4:6, 6:3, 9:7, Kukuljevics-Budge 15:13, 7:5!

A jugoszláv kormány eltörölte a sportbemutatók 20 százalékos vigalmi adóját.

A Franciaország körüli kerékpárverseny hetedik szakaszát a holland Middelkamp nyerte, 2. Wengler német, 3. Wissers belga. Az összesítésben Leducq francia vezet.

Az országos teniszbajnok versenyen tegnap csak egyetlen mérkőzést játszottak; a vegyes páros elődöntőjében Barabássy és Tanasescu 6:3, 6:3 arányban győztek a Wertheim-Carallus pár ellen.

Egyik fővárosi lap tudni véli, hogy a cluji Victoria játékosai testületileg kilépnék egyesületükből, amiért nem kapták meg áprilisi, májusi és júniusi illetményeiket. A Victoria vezetősége a leghatározottabban megcáfolta ezt a hírt.

Montpellier városa a jövő évben Barcelonai-emlékversenyt rendez a teniszezők számára. Barcelon XV. Lajos király teniszedzője volt. A királlyal a versaillesi lovardában játszott, rézkarcban is megörökítették. Utóje meglepően hasonlít — a mostaniakhoz.

BIZNÁZ-FILM-MŰVÉSZET

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Leányok a tűzvonalban. Zenés vígjáték, tündéri rendezéssel, ritka eleganciával, fős.: Joan Blondell, Dick Powell.

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma szenzációs premier! Izgalmas, nagy-szabású kémfilm! Kémek egymás ellen. Kémek és elnökémeit izgalmas aknamunkája a világháboruban, melynek keretében egy nagy szerelem játszódik le. Főszerepekben: William Powell és Rosalind Russell. Tisztviselőknak, diákoknak és munkásoknak kedvezmény.

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:

Mától premier: Texas lángokban. Izgalmas wildwesti kalandorfilm, fős.: Bill Cody, a vadnyugati mesterlovás.

Demetrovici, David és Iordache leszerződtek a Venushoz. Orzavál folyamatban vannak a tárgyalások. A Venus nagyon készül a jövő idényre. Vissza akarja szerezni a bajnoki címet.

A Genova 20 játékosal érkezik Bucurestibe. Az olaszok természetesen hálókoscsin jönnek, hogy kifogástalan erőnlétben levő csapatot állíthassanak pályára. Egyébként az összes olasz lapok újabb győzelmet várnak a Genovától, amely a KK egyik favoritja.

A KK góllövőinek élén Binda és Bican (Slavia) egyformán 5 góllal szerepelnek.

A Haggibbor uszókazosztályának tagjai felkértek, hogy ma, pénteken este 7 órakor pontosan jelenjenek meg a klubhelyiségben tartandó gyűlésen.

Bojcsenko, az oroszok nagyszerű uszója Párizsban tartózkodik és új világrekordot állított fel a 100 m-es melluszásban. Az új rekord 1:08.6 p, de nem hitelesíthető, mert az orosz szövetség nem tagja a FIFA-nak. A hiteles rekordot a francia Cartonnet tartja 1:09.8 p-el.

A vasárnapi Clujon rendezendő országos maratoni bajnokságot nagy érdeklődés előzi meg. Az összes esélyes román távfutók bevezettek. Favoritok a Balkán-bajnok Gáll (Brasov) és Topala (Bucuresti). A staféta-bajnoki számok szintén igen érdekesnek ígérkeznek. Ugy a 4x100, mint 4x400 m-es távokon a Venus, Viforul Dacia és KAC együttese közül fog kikerülni a győztes.

A labdarúgószövetség tanácsa folytatlagos ülésén tegnap este a Phönix-NAC és Unirea Tricolor-UDR mérkőzések ügyében beadott óvásokat tárgyalta. Határozat még nincs.

AZ EDISON MOZGÓ MÜSORA:
Szenzációs műsor! I. A 2-es számú kémiroda. Minden idők legnagyobb kémfilmje.
II. A titokzatos futár. Cowboy-film, főszerepben: Dick Foran, a zéneklő cowboy.
III. Uj hirodó.
Jön: Boris Karloff: A halál bosszút áll.

A MUNKÁS MOZGÓ MÜSORA:
Július 11-26-ig gépszerezés miatt szünet. Július 27-től augusztus 1-ig a szezon legnagyobb sikerét elérte filmje: Lukrécia Borgia. Monumentális történelmi filmszáger. Műsor előtt három premier szines Sily Simpsonia és Híradó. Helyárak 10 és 12 plus 5 lel.

RÁDIÓ MÜSOR

Péntek, július 15.
Bucuresti, 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.40: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19.15: Mesék. Kar. 20.40: Verdi: Aida, négyfelvonásos operalemezekről. A szünetben hírek.
Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Tóra és Hattóra előadás. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Az ango program keretében az új orosz zene.
Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 14.30: Cigányzene. 18.30: Jazz. 19: Sportközlemények. 20: Zongoraszámok. 21.15: Hírek. 21.35: Hanglemezek. 22.40: Időjárásjelentés. 24.10: Cigányzene.

Szombaton, július 16.
Bucuresti, 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.15: Előadás. 19: Rádiózenekar. 20.35: Gheorghiu Vilela Caliopei román dalokat énekel. 21.15: Ghinda tánczene. Kar. 22.30: Hírek. 23.45: Hírek külföldről franciául és angolul.
Jeruzsálem, Délután 5.45: Pontos idő, hírek. 8: Hamavdil. 8.05: Előadás a világhírtikéről. 8.25: Dalok. 8.50: Felolvasás a Masodik Templom elpusztulását követő irodalomról. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 10: Az ango programban tánczene.
Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Énekszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés. 18.45: Cigányzene. 19.45: Magyarország és Németország válogatott vízipólo csapatának mérkőzése. 20.30: Katonazene. 21.40: Hírek. 23: Időjárásjelentés. 24.20: Hanglemezek. 24.40: Hírek német és olasz nyelven.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

háboru pedig hadi zónával jár és a bombázott angol ajókat is hadizónában érte támadás. Az angol kormány nem nézheti barátságos szemmel alattvalóinak életveszéllyel való fenyegetését, de háborus konfliktusba sem hajlandó bocsátkozni üzleti vállalkozásokért. Franco tábornok többszörösen kijelentette, hogy az angol hajók bombázása nem volt szándékos cselekedet. Az angol kormány az ügy kivizsgálására kéttágu bizottságot küld Burgosba Franco kormányának beleegyezésével. Franco tábornoknak azt a javaslatát azonban, amely Almeria kikötő semlegesítésére irányul, elfogadhatatlannak tartja az angol kormány ezért, mert a valenciai és barcelonai kormányok visszautasították azt. Az önkéntesek kérdésében sincs hozzá tenni valóm előbbi nyilatkozataimhoz. Az alsóház ismeri a benomavatkozási konferencia ezirányu határozatait, amelyeket teljes mértékben keresztül visznek.

Chamberlain beszéde nem elégitette ki a várakozásokat, de az ellenzéki körök elégedetlensége mellett is lezártak tekintik ezzel a nyilatkozattal ezt az ügyet.

Barcelonai távirat szerint a köztársasági spanyol kormány elkészítette válaszügyezkedet az idegen önkéntesek visszavonásáról szóló angol Fehér Könyv. A köztársasági kormány elfogadja az angol javaslatot, de különbséget tesz a köztársaságiak és a nemzetiek oldalán küzdő önkéntesek között. Az előbbieket „maguk akaratából való” önkénteseknek, az utóbbiak szerepét pedig „idegen államok beavatkozásának” minősíti.

Német válasz Daladiernek

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk Daladier francia miniszterelnök beszédéről, amelyben feltűnően barátságos hangot ütött meg Berlin felé és azokról a londoni diplomáciai közleményekről is, amelyek angol-német-francia együttműködést sugalmaztak. Igen figyelemreméltó az a mód, ahogyan német politikai körök reagálnak a francia és angol megnyilatkozásra. A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz kijelenti, hogy a német közvélemény meglepődéssel vette tudomásul a francia miniszterelnök kijelentéseit Németország békezándékairól. Ugyanekkor célzatos párhuzamot von a csehszlovák szudetanémet-ügy és a szíriai szandzsák török csapatok által történt elfoglalása között, ami tudvalevően francia támogatással történt meg. Amikor a német kormány — írja a német lap — a szudetanémetek sorsa iránt érdeklődik, nem tesz egyebet, mint amit Törökország tett a szandzsákban lakó törökök érdekében.

Angol-orosz segélynyújtási egyezmény

A keleti kérdés kapcsán az utóbbi napokban bizonyos jelek arra mutattak, hogy újból feszültté válhat a helyzet Anglia és a Szovjet között a Keleten. Ezért érthető, ha diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a Londonból származó híradásnak, mely szerint a londoni szovjet követ, aki jelenleg Moszkvában tartózkodik és a jövőhét folyamán tér vissza az angol fővárosba, angol-orosz kölcsönös segélynyújtási egyezményre vonatkozó javaslatot visz magával. Az oroszok felajánlják, hogy megszüntetnek minden angolelleses propagandát és angol-olasz gazdasági egyezményt indítványoznak. ezséget egy b énröhl etaohi surdluhupjá

HERDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HERDESSEN AZ UJ KELETBEN

Súlyos vereséget szenvedett egy arab terrorcsapat zsidó telepesekkel vívott harcban

Nagyjelentőségű angol minisztertanács Palesztina ügyében

London, július 14. Az angol kormány tagjai fontos miniszteri értekezletet tartottak tegnap Palesztina ügyében. Tekintettel arra, hogy a megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést, beavatottak nagy meglepetést keltő intézkedésekre számítanak.

Jeruzsálem, július 14. A Reuter jelentése

szerint Nabluz mellett formális ütközet volt a zsidó telepések és az arab terroristák között, amely az utóbbiak nagy vereségével végződött mert mire a brit karhatalom ki vonult, már több mint 20 arab halottja volt az „ütközetnek”.

Elkészült a nácik vádirata Schuschnigg ellen

London, július 14. (Rador.) A Daily Herald közli, hogy a német hatóságok véglegesen megállapították, milyen vád alapján vonják felelősségre Schuschnigg volt osztrák kancellárt. A vád: Schuschnigg külföldi segítséget próbált szerezni Németország ellen, hogy fenntartsa Ausztria függetlenségét. A lap szerint az osztrák nép ellen elkövetett büntett vádját elejtették.

nigg külföldi segítséget próbált szerezni Németország ellen, hogy fenntartsa Ausztria függetlenségét. A lap szerint az osztrák nép ellen elkövetett büntett vádját elejtették.

Ma, péntektől a ROYAL stágermozgóban 2 nagy premier műsor:

I. Képek egymás ellen
Lenyűgöző, izgalmas film a kémeik életéből. Fősz.: William Powell és Rosalind Russell.
Kezdet: 3.20, 6.20, 9.30.

II. A dzsungel foglya
Fantasztikus dzsungel film eredeti felvételekkel.
Kezdet: 5, 8, 11 óraker.

Műsor előtt legújabb FOX journal.

„Keresztülvihetetlen a szudetanémetek önkormányzati terve”

mondotta Krofta csehszlovák külügyminiszter. Londonban súlyosnak tekintik a prágai kormány helyzetét

Tiltakozó sztrájkra készülnek a Henlein-párti munkások

Párizs, július 14. A Petit Journal intervjut közöl Krofta csehszlovák külügyminiszterrel, aki a csehszlovák nemzetiségi törvényjavaslatról a következőket mondotta:

— El fogunk menni alkotmányunk demokratikus szellemének és az ország integritásának fenntartásáért az engedmények legvégéig határáig. Ezek az engedmények a községek, kerületek és tartományok helyi önkormányzatának növelésére irányulnak. A tartományok népképviselőit fogják választani, a kisebbségeknek is saját képviselőit lesz. Bizonyos módosításokat fogunk eszközölni a kisebbségi nyelvhasználatra vonatkozó törvényeken. De a szudetanémetek önkormányzati terveit keresztülvihetetlenek. Mégis reméljük, hogy megegyezésre jutunk.

Mindenesetre megadjuk a kisebbségeknek a statutumokat, amiket számukra készítettünk. A prágai Ceske Slovo közli, hogy a Henlein-párt munkásszövetsége olyan elhatározást hozott, miszerint július 15-én általános sztrájkot tartanak a szudétavidékek összes iparágában, ezután tiltakozva a prágai kormány által kidolgozott nemzetiségi statutum ellen.

Londoni híradás szerint az angol minisztertanács foglalkozott a csehszlovákiai helyzettel és megállapította, hogy egyes cseh pártok magatartása nehezíti meg a prágai kormány helyzetét, amely a kisebbségi kérdés megoldásával kapcsolatosan súlyos nehézségekbe került.

A Szovjet beavatkozik a japán-kinai háborúba?

Egy nap alatt 500 embert pusztítottak el a japán bombák

Párizs, július 14. A lapok értesülése szerint Blücher marsall, a szélsőkeleti szovjetország haderő parancsnoka július hó végén Mongóliában találkozik Csang-Kai-Sek marsallal. A találkozás célja az, hogy a kínai-japán háborúval kapcsolatban a szovjetország részről történő esetleges beavatkozás részleteit kidolgozzák.

London, július 14. A Daily Telegraph tudni véli, hogy az angol kormány megtagadta az engedélyt több angol banknak, hogy 20 millió fontos kölcsönt nyújtsanak Kinának. A lap

szerint a brit kormány az a felfogása, hogy a jelenlegi körülmények között a kölcsön csak növelné a távolkeleti angolelleses érzelmeket. Más hírforrás szerint még nem történt végleges döntés a Kinának adandó 20 millió font sterling ügyében.

Kanton, július 14. A japán repülők ma délelőtt Kanton bombázták. A bombázásnak 250 halálos és 600 sebesült áldozata van. A japánok a cseng-csengi koncentrációs tábor is bombázták. A tábor Dél-Kínában van. 240 ember meghalt.

Londonban, vagy Helsinkiben tartják meg az olimpiászt Tokió helyett?

London, július 14. (Rador). Angol sportkörökben annak lehetőségét latolgatják, hogy az 1940. évi olimpiát átékököt Londonban rendezzék meg, amennyiben Finnország nem vállalná el azok megrendezését.

Berlin, július 14. (Rador). Német sportkörökben arról beszélnek, hogy az 1940. évi olimpiát játékokat Helsinkiben fogják megrendezni. A német sajtó sajnálkozik Japan lemondása miatt.

Személyvonat és autóbusz halálos karambolja Belgiumban

Brüsszel, július 14. (Rador). Berzamas szerencsétlenség történt ma délelőtt Trebesen állomáson. Egy személyvonat és egy társasgépkocsi összeütköztek. Az autóbusz benzintartálya felrobbant. Öt halálos, 15 sebesült áldozata van a szerencsétlenségnek. Öt sebesült állapotú súlyos.

Az angol munkáspárt vezérének fiát autóbaleset érte Németországban

Berlin, július 14. (Rador). A lapok közlik, hogy ma sikerült nyomára jutni Attlee önfiajának, az angol ellenzéki munkáspárt elnöke fiának, aki Niedersaltersnél (Frankfurt am Main közelében) autóbalesetet szenvedett. Attlee kiveverte sértülését és rövidesen visszatér Angliába.

Hughes visszaérkezett Amerikába

Newyork, július 14. Legújabb rádióhírek szerint Hughes amerikai pilóta a kanadai Alberta felett viharba került, úgy hogy néhány óráig keresztül nem tudott kapcsolatot fenntartani newyorki főhadiszállásával. Katherine Hepburn, az ismert filmszínésznő, nyolc óra hosszat izgatottan ült rádiókészülékkel előtt és leste a híreltet a világ érdeklődésének középpontjában álló völegényéről.

Newyork, július 14. Hughes európai időszámítás szerint egy óra 37 perckor leszállt a minnesotai Minneapolis repülőterén.

Mégis lemond Hoare Belisha hadügyminiszter

London, július 14. A Sandys-ügy kivizsgálásával megbízott parlamenti bizottság csütörtökön Hoare Belisha hadügyminisztert hallgatta ki, aki pénteken az alsóházban nyilatkozni fog a kinos feltűnést keltett ügyről és — hír szerint — Belisha ugyanakkor benyújtja lemondását is. Az angol lapok fenntartják a hadügyminiszter lemondási szándékának híret, egyedül a Daily Mail cáfolta meg.

— Meghalt Wohlhändler Zsigmond. Wohlhändler Zsigmond droguista a Royal Róza drogeria főtisztviselője csütörtökön délután négy óraker meghalt. Temetése ma, pénteken d. u. 3 óraker lesz az új neológ temetőben.

Strandoláznál kellemetlen szőrszálait két hónapra teljesen eltüntet!

„BOTÉ” kozmetika Cluj, Regele Ferdinand 34. sz. em. HAMBURG MARGIT.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa postală...
10. Telefon: 1...
Havonta 110...
Évre 600, egy...
Főldre: Hav...
Főlévre 12...
Küldetéseket...
„UJ KELET”...
banati zsidós...
ja. Cikkeit...
torrás megje...

A drága

A belügymin...
életbe az egés...
árak, amelyek...
meg az életet...
Nehéz vállalk...
ter, amikor or...
szabni az ár...
normális kört...
kínálat szokta...
A belügym...
erőlyel és nag...
drágaság ellen...
számára nem...
szívvel szeren...
nehéz vállalko...

Fajelmé...
Olaszors...

Ki ne emlí...
tésre, amely...
olasz fasizmus...
Ludviggal, a...
a fasizmus, a...
a fajelmélet...
Az olasz...
beszélgetések...
jelent s így m...
a Duce kijele...
képpen pedig...
képtelennek...
meg.

Azra is jó...
zeti szocializ...
dőt, elleni els...
a Popolo d'Ita...
lából éles, sőt...
a németország...
ban.

Az idők az...
Amikor M...
sejt tette Em...
még nem lét...
az olasz fesiz...
hogy európai...
bői fakadóna...
tévesszék a...
bői merített...
Amióta a...
elő valóság le...
kenyen rival...
mos vonatkoz...
zót: lassan-le...
lépés, hanem...
tani az olasz...
hiányban sze...
Ami talán...
is egészen ér...
fogalás és...
sai ellenére...

Hitlerrel fe...
egy kised...
Mussoliniban...
fényképei t...
Az igazsá...
pítésával, h...
zott elragad...
személyével...
kig meglehe...
nusított.

Most azon...
zet nyomása...
Rátokozás R...
tesnek kell...
kozásnak id...
a maga súly...

Lehet, sőt...
személyben...
pontját a...
mégis enged...
a „korszele...

Eznek és...
olasz sajtó...
hangzik a f...
pontját a...
hogy az ol...
főbb irányít...
jól tudja, n...
hogy a faj...
tajan agyal...